

ବ୍ରିଦ୍ଧିଦର

ବାପାଙ୍କୁ ଚିଠି

ଗୋଟେ ଦସ୍ତର ନାଁ, ଗୋଟେ ଅହଙ୍କାରର ନାଁ, ଗୋଟେ ଆଶ୍ରାର ନାଁ, ଗୋଟେ ନିରୀହ ଭଲପାଇବାର ନାଁ ବାପା । ହେଲେ କୌଣସି ସନ୍ତାନ କ'ଣ ସତରେ ବାପାଙ୍କୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବୁଝି ପାରନ୍ତି । କେହି କେହି ବୁଝନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଜେ ବାପା ହୁଅନ୍ତି ବୁଝନ୍ତି, ହେଲେ କହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ଆଉ କେହି ବୁଝିବା ବେଳକୁ ବାପା ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି ବହୁ ଦୂରକୁ । ଏକଥା ଉଣାଅଧିକେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତାନଙ୍କ ଷେତ୍ରରେ ଘର୍ଥାଏ । ଏଥର ପ୍ରଳବରେ ଏମିତି କେତେଜଣା ସନ୍ତାନ ଅଛନ୍ତି ଯିଏ ତାଙ୍କ ମନର କଥା ଅବସୋଧର କଥା, ଭଲପାଇବାର କଥା ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣାଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ...

୩

ପ୍ରଳବ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୧୩

ସହରତୁ ଦୂର

୮/୯

ସିନେମା

କେମିତି ବଡ଼ିବ
ବାପା—ପୁଅଙ୍ଗୀ
ଭିତରେ ସମ୍ମକ୍ଷ

ଅନେକ ସମୟରେ ଛୋଟଛୋଟ
କଥାକୁ ନେଇ ବାପା-ପୁଅଙ୍କ
ଭିତରେ ମନମାତାନ୍ତର
ହେଉଥିବାର ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।
ଏହା ପଛରେ ବି ବାସୁଦେବୀ
ରହୁଥିବା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ।
ଡେବେ କ'ଣ ସେହି ବାସୁଦେବୀ
ଆଉ କ'ଣ ରହିଛି ତା'ର ପ୍ରତିକାର
ଆସନ୍ତୁ ଜାଣିବା ସେ ସମ୍ପର୍କରେ...

*ବାସୁଧାରୀ ଅନୁସାରେ ଘରର
ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଯଦି
ଅଳିଆ ଆବର୍ଜନା ଜମା ରହୁଥିବ,
ତା'ହେଲେ ତାହା ଗୁହରେ
ନକାରାମ୍ବଳ ଉର୍ଜା ଉପନ କରିବା
ସହ ବାପା-ପୁଅଙ୍କ ଭତରେ
ଟିକ୍କଣା ସମ୍ମି କରିବ ।

ଫେଣୁ ଏଥରୁ ମୁଣ୍ଡ ପାଇବା ପାଇଁ
ଘରର ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ କୋଣକୁ
ସର୍ବଦା ସଫାମୁହରା ରଖିବା
ଦରକାର ।

*ସେହିପରି କୁହାଯାଏ, ଉଚିତ-
ପୂର୍ବ କୋଣରେ କୋଣସି ଭାରି
ଜିନିଷ ରଖିଲେ କିମ୍ବା ଏହି ଦିଗରେ
ଚୋଶେଇଗଲ ଅଥବା ଶୌଭାଗ୍ୟ
ଥିଲେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ବାପା-ପୁଅଙ୍କ
ସ୍ଥାପ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ
ପକାଇଥାଏ ।

*ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ଉତ୍ତର-ପୁର୍ବ
କୋଣରେ କିଛି ବି ହୃଦୟଶାଳ
ପଦାର୍ଥ ଅବା ଗରମ ଉପନ
କରୁଥିବା କୌଣସି ଉପକରଣ
କରୁଥିଲେ, ଏହାର ପ୍ରଭାବରେ
ପୁଅନ୍ତାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଖୁବ ଭୂଷ
ହୋଇଥାଏ, ଯଦ୍ଵାରା ସେମାନେ
ବାପାଙ୍କର କୌଣସି କଥାକୁ ବି
ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥାନ୍ତି।

ଯେହିପରି ଘରର ଉତ୍ତର-
ପୂର୍ବ କୋଣ ଯଦି ଅନ୍ୟ କୋଣ
ଛୁଲନାରେ ସାମାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚା
ହୋଇଥାଏ, ତା'ହେଲେ ଏହାର
କୁ-ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟ ବାପା-ପୁଅଙ୍କ
ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଏ ସପ୍ତାହର ରାଶିଫଳ

ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା ବିଶ୍ୱାରଫ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ଦୂର୍ବଳ ୨୦-୨୭

 তুলা	 জ্যেষ্ঠা	 ধনু	 মার্গিন	 কুম্ভ	 পাই
<p>জন উদ্বেগ তিষ্ঠা, যান্ত্রিক নিষ্প ক্রৃষ, ঝাল কামারে দ্ব, পরিবারিক সম্পা, বীশকরে যুবাধন, শ্রাদ্ধা অসুস্থা র পচাৰ, মেবনশালতাৰু শাস্তা, সৰামিতি হ্বান, মিক কার্য্যে হযোগ।</p>	<p>কাম দুরাত্মিত হেব, মকভমারে জয়লাভ, সৃজনশাল যাহিত্যৰু প্রশংসা, শাস্তা বজ্ঞাতৰে বৃতি, স্বাস্থ্য পেতেন্তা জনুৱী, মাপুল ঘটশারে উজবাচ, নৃতন নিমুক্তি খৰ, দুরয়াগ্রা পাঁ সজবাচ।</p>	<p>জন কল্যাণ কার্য্য, প্রতিৱোধৰ সামান, বুৎসমণারে অগ্রগতি, বার্ধ বাধনৰ অনুচ্ছা, ব্যক্তিক্রিক জনুৱাৰাৰু অপনিবা, অথযনৰে নিষ্পা, ৰন্ধনযনৰে অঙ্গুশ, অনিয়ন্ত্ৰিত ভাঙেবেষ্টি।</p>	<p>ন্যায়োচিত পঠামৰ্শ, গাঠনমূলক প্ৰেৰণা, শীঘ্ৰ বাৰ্ণিজ্যৰে সমস্যা, আধিমুক্তচাৰে হক্কতি, পৰিবাৰৰে স্বাস্থ্য বনস্পা। কলাৰে উক্ষৰ, বহুকৰ্মাৰ বায়েহ, ঙুৰাস্থৰীক কৰ্ম বিপাদন।</p>	<p>কৃমাতিৰে ছুটি হেবে, অনাকাৰ্য্যত ভূমণ পুযোগ, নৃতন খুন পৰিকৰ্তন, প্ৰতিষ্ঠত ব্যক্তিক যান্ত্ৰিক, অৰ্থ বপৰ্ক্ষণ বসন্তা, নিৰ্মাণ ষষ্ঠেতৰে কলহ, মন ভাৰাগ্রান্ত ৰহিব, বৈবাহিক কাৰ্য্যৰ প্ৰৱৰতা, বংশষষ্ঠপুঁজী পৰিবেশ।</p>	<p>নিয়ন্ত্ৰণাধন স্বাস্থ্য, পারিবাৰিক বস্তু আবিবে, সহকৰ্মীক আমায়তা, লোভনীয় প্ৰতিষ্ঠুতি প্ৰাপ্তি, সাধিকচাৰু গৌৰব, পিলেকেশনৰে বিলম্ব, আজন স্বাস্থ্যতা, বজ্ঞাত সাধনাৰে আগ্ৰহ, নবজ্ঞাত সত্ত্বান দশন, কমিষ্টেক্ষণৰে নৃতন অপৰ।</p>

ବାସନ୍ତ ପାଇଁ ପଦ୍ଧତି

କୁହାୟାଏ, ମା' ଘରର ଗୋରବ ହେଲେ ବାପା ହେଉଛନ୍ତି
ଘରର ଅଣ୍ଟିବୁ । ଘର କିମ୍ବା ପିଲାଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ସଙ୍କଟ
ଆସିଲେ ମା' ଆଖିବୁ ଅଶ୍ରୁଧାରା ବେହିଳାବେଳେ ବାପା
କିନ୍ତୁ ସେହି ସଙ୍କଟରୁ କେମିତି ମୁକ୍ତି ପାଇଛେବ ସେଥୁପାଇଁ
ଧୈର୍ୟର ସହ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ପିଲାଙ୍କ
ପେଟକୁ ଦାନା ଦେବା ପାଇଁ ମା' ରୋଷେଇଯରେ ଖଳନାମ
ହୋଇ ରୋଷେଇ କରିଥାନ୍ତି ହାତ, କିନ୍ତୁ ଜାବନ ସାରା ଏହି

କଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତି ତାହାକୁ କେହି ସହଜରେ ଝୁଲିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତା' ଛଡ଼ା ଦୁଷ୍ଟ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ଅଥବା ଶରୀରରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଘାତ ପାଇଲେ ଆମ ପାଇଁ ସ୍ତଠିତ 'ମା' ଲୋ' ଗୋଲି ଶରକ୍ରିୟ ବାହାରି ଆସିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ମଣିଷ କୌଣସି ବଢ଼ି ବିପଦର ସମ୍ବାନ୍ଧ ହୁଏ ଅଥବା କୌଣସି ଦୂର୍ବଳତାରୁ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନାଏ, ସେବେ ତାଙ୍କ ପାଇଁରୁ 'ବାପରେ' ଗୋଲି ଶର ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ତେଣୁ ଏଥରୁ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ନିଆପାରଥିବା ବେଳେ ବଢ଼ି ସଙ୍କଟ ଆସିଲେ ଲୋକେ ବାପାଙ୍କୁ ହିଁ ମନେ ପକାଇଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଏ, ବାପାଙ୍କର ଭୂମିକା ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଚଟ କୃଷ ଭଳି, ଯାହାକର ଶାତଳ ଛାଇ ତଳେ ପୁରା ପରିବାର ଝୁଲିରେ କାଳିପାତ କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ପରିବ୍ରତ ପରିଦ୍ୱାସ ଅବସରରେ ସମୟକୁ ବାପାମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଶୁଭେଳା ଓ ପ୍ରଶାମ ।

ସମ୍ବାଦକ: ତଥାଗତ ସତପଥୀ

Printed and published by Tathagata Satpathy on behalf of
Navajat Printers & Media Pvt. Ltd. and printed at Navajat Printers, B-15,
Rasulgarh Industrial Estate, Bhubaneswar-10, Ph.:2549302, Fax : 2549795

ଛୁଟିଦିନ ପାଇଁ ଲେଖା ଓ ଫରୋ ପଠାଇବାର ଇ-ମୋଲ୍ ଟିକଣା: chhutidinadharitri@gmail.com

ପାଠୀକାଇ

ঃসারা চিষ্ঠিরে আতঙ্কে সৃষ্টি করিথুবা করোনা
ভাইরেশ্বর জন্ম যেপরি রহস্যমান, ঘেটকি বিশ্বস্তকর।
পুরী তাকু নেলজ এবে অবশ্য প্রশ়্ণবাচ। তেশু এতদি
এক গুড়ুড়ুপূর্ণ বিশ্বস্ত নেলজ উপযুক্তানা হোলথুবা
থথর প্রচুর প্রসংগ ‘বিবাদের ভাইরস’ এক সুন্দর
আলেখ্য থলা। ‘করোনা সময়ের অতিথেক্ষু নিমন্ত্রণ
করিবে কপরি’ এবে স্বপ্নকরে এথরের ছুটিদিনৰু
জাণিবাকু মিলিবারু খুঁটি লাগিলা। ঘেটিপরি ‘বিশ্বাসকু
নেলজ কিছি কথা’ স্বপ্নকর্ত লেখা মধ্য মো মনকু বেশ
ছুঁঁগিলা। —১—কেশ মহান্তি, খণ্ডিতি, ভুবনেশ্বর
ঃছুটিদিনৰ এথরের প্রচুর প্রসংগ ‘বিবাদের ভাইরস’
এক সমায়োপযোগী আলেখ্য থলা। এথরু করোনা
ভাইরস স্বপ্নকরে বহু অঞ্চল কথা জাণিবাকু মিলিলা।
ঘেটিপরি কোভিড-১৯কু পুকাবিলা পাই যাবা
পৃথুবারে চালিথুবা চিকাকরণ ভা ভাস্তুনেসন্নৰ চাপকু
কিছিটা হালকা কিছিবাকু এমিতি কিছি অঞ্চল ভাস্তুনেসন্ন
ঘেষণৰে উদ্ঘাটন করায়লাই, যাহাকু দেখলো
আশুর্য্য লাগিব। তেশু ছুটিদিনৰু এ বিশ্বস্তেরে জাণি খুঁটি
লাগিলা। —মণিকীন বৰাল, পুলন্ধৰা, কচক
ঃব্যক্তিত্ব পৃষ্ঠারু লোকপ্রিয় আকাশবাণী উপযুক্তাক
শক্তিশীল মঞ্জুরাঙ্গক ষণ্যসৰ্পপূর্ণ জীবনি স্বপ্নকরে
অনেক কিছি জাণিবাকু মিলিবারু খুঁটি লাগিলা। ঘেটিপরি
ঝুঁজন পৃষ্ঠারে প্লানিটি ‘বিশ্বহ বার্ষিক’ নামক গচ্ছি
মধ্য বেশ মনছুঁত্ব হোজপারিথুলা। যিনেমা পৃষ্ঠাটি
মধ্য খুব আকর্ষণীয় লাগুথুলা। খাস্করি এথৰে প্লানিটি
জাহুবা কপুরঙ্গ পঞ্চেটি অতি আকর্ষণীয় হোজথুলা।
—কীরণবালা মহান্তি, পাষাণগোপাল, পুরা
ঃএথরের প্রথম রোজগার প্রস্তুত পুরী যাষ্টা ও
সংকুমিত রোজ হস্পিটালের অবসরপ্রাপ্ত মেডিকাল
সুপরিষেশ্বরে ভা.ভামেশ চন্দ্র চৌধুরাঙ্গ রোজগার
স্বপ্নকর অনুভূতিটি খুব হৃদয়সৰ্পণ হোজপারিথুলা।
ঘেটিপরি যাথার উত্তৰণুকি মধ্য বেশ রোমাঞ্চিক
লাগুথুলা। ‘যুদ্ধের পক্ষ’ আলেখ্যটি বি খুব আকর্ষণীয়
লাগুথুলা। অন্যপক্ষে মাতেল মিরবরে শুভক্ষণ
বহুত পুর দেখায়াৰথুলো।

-ଦମୟନ୍ତୀ ରାଉଳ, ବାରିପଦା

*ଧର୍ମତ୍ରୀ ଛୁଟିଦିନର ମୁଁ ଜଣେ ବଡ଼ ପ୍ରଶାସକ । ଏହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପୃଷ୍ଠା ମୋତେ ପଢ଼ିବାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗେ । ବିଶେଷକରି ଏହାର ଯେତେମା, ବିବିଧ ଓ ବ୍ୟାକପେଇ ପୃଷ୍ଠା ମୋର ଭାରି ପ୍ରିୟ । ସେହିପରି ପ୍ରଥିତରଙ୍ଗ ହାଔ ହାଔ ଓ କାର୍ତ୍ତୁମ କର୍ମର ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।

-ରାଜେନ୍ଦ୍ର ସୋୟ, ଛୁମୁଛୁମା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବିଶେଷ ୩୦

ଧରିବ୍ରୁଏ ଦୁମେ ପିଣ୍ଡ ଛୁଟିନ
ଦୁମ୍ବ ପରି ଆଉ କେହି ନୁହେଁ ସମ ।
ପ୍ରକୃତ ଦୁମର ଅଥି ଚମକ୍ଷାର
ଜଣାଏ ନୂଆ ନୂଆ କଥା ଦୁନ୍ତିଆର ।
ସିନେମା କହେ ଯେଲିବ୍ରିଟଙ୍କ କଥା
ସାଥୀ ପୁଣି ଦିଏ ପ୍ରେମର ବାଣୀ ।
ବିଦ୍ୟା ଓ ବ୍ୟାକପେଇ ଜଣାଏ
ଦୁନ୍ତିଆର ସୁରୁ ଅଜବ ଘରଣା
ମନଖୋଲି ହସିବାକୁ ଏହା ପୁଣି
ଦିଏ ଅନେକ ପ୍ରେରଣା ।

-ରଜତ କୁମାର ଶତପଥୀ, ସାତଶଙ୍କ, ପୁରୀ

ବାପାଙ୍କୁ ଚିଠି

ଥିବା ମାଆ ହେଲେ ବାପା ହେଉଛନ୍ତି ଆକାଶ। ଏମିତି ଶୁଣି ଆସିଛେ ଆମେ କାହିଁ କେବୋଠାରୁ ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ମାଆର ମନ୍ତ୍ରରେ ଆସ୍ତା ହୋଇ ଠିଆ ହୁଅନ୍ତି ବାପା। ମୁଣ୍ଡରେ ବାପାଙ୍କର ହାତ ଅଛି ଭାବିଦେଲେ ସନ୍ତାନ କ’ଣ କେବେ କେଉଁ ଡରିଯାଏ! ପିତ୍ରଙ୍କ ବ୍ୟବଧାନ ଦେଖେଇଛି ଆଜି କେତେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ, କେତେ ବନ୍ଧୁଭାବାପନ ଆଜିର ଯିତା ଓ ସନ୍ତାନର ସମ୍ପର୍କ। କିନ୍ତୁ କେଇ ଦଶମି ତଳେ ବାପାଙ୍କୁ କିଛି କହିବା ପାଇଁ ପିଲାଟିଏ ସାହାରା ନେଇଥିଲା ମାଆର ପଶନ୍ତି। ଏବେ ମାଆ ମୁହଁରେ ବାପା ହେଁ ପ୍ରଥମ ମଣିଷ, ଯାହାଙ୍କ ସହ ପିଲାଟିଏ ବେଶ ଆରାମରେ ଯେକୌଣସି କଥା କହିପାରୁଛି। ଅତିତ ହେଉ କି ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାରର ମୋଡ଼ ବଦଳିଛି ସତ କିନ୍ତୁ ବାପା ବାପା ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ରହିଥିବେ ଜିର୍ବର ସମ ନିଜ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ।

**ଆପଣଙ୍କ ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ବୁଝୁଛି ଆପଣଙ୍କ
(କଷଣିକ୍ଷେତ୍ରୀ ଗାତା ଦାଶଙ୍କ ଚିଠି ନନ୍ଦା ହରିହର ମିଶ୍ରଙ୍କୁ)**

ନନ୍ଦା, ଆଜି ଆପଣ ମୋ ପାଖରେ ନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଜାଣିଛି ଯୋଉଠି ଥିଲେ ବି ମୋ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ରହିଛି। ଆଜି ମୁଁ ଯୋଉଠି ଅଛି ଆପଣଙ୍କର ଆଉ ବୋଉର ଆଶୀର୍ବାଦ ବିନା କେବେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ନ ଆନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଜାଣିଛନ୍ତି ନନ୍ଦା, ମୋର ପିଲାବେଳୁ ଗୋଟେ ଅଭିମାନ ଥିଲା ଆପଣଙ୍କର ଉପରେ। ସବୁବେଳେ ଭାବୁଥିଲା ମୁଁ ଗାତ ଗାଏ ବୋଲି ଏକଥା ଆପଣ ଗାହାନ୍ତିନା। ଭାବୁଥିଲି ଯେ, ଗାତରେ ମୁଁ ଯୋଉଠି ପହଞ୍ଚିବି ତା’ କେବଳ ବୋଉ ପାଇଁ। ଏକଥା ମୁଁ ଅନେକ ଥର ସରସମକ୍ଷରେ ସାକାର ବି କରିଛି। ଗାତ ଥିଲା ମୋର ସବୁରୁ ପ୍ରିୟ। ସେଇଥି ପାଇଁ ବୋଧେ ଅଭିମାନଟା ଚିକେ ଅଧିକ ଥିଲା। ହେଲେ ଆଜି ମୁଁ ବୁଝିପାରୁଛି ମୁଁ ଭୁଲ ଥିଲି। ଆପଣଙ୍କୁ ବୁଝିବାରେ ବୋଧିଷ୍ଟୁଏ ମୋର ଭୁଲ ରହି ଯାଇଥିଲା। ମନେ ଅଛିନନ୍ଦା, ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଖୁବି ଖୋଟ ଥିଲି ରେଡ଼ିଓ ଭିତରେ କିଏ ଗାତ ଗାଉଛି ଦେଖିବି ବୋଲି ରେଡ଼ିଓକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲି। ଆପଣ ମୋ ଉପରେ ଖୁବି ରାଗିବା କଥା, କିନ୍ତୁ ଆଦୋ ରାଗି ନ ଥିଲେ। ପୁଣି ଗୋଟେ ରେଡ଼ିଓ କିମ୍ବିକି ଆଣିଥିଲେ। ଆଉ ମତେ କଟକ ରେଡ଼ିଓ ଷ୍ଟେଶନ ମେଇକି ଯାଇଥିଲେ ଦେଖେଇବା ପାଇଁ ଯେ, କେମିତି ରେଡ଼ିଓ ତାଙ୍କୁ ବୋଲି। ଆମେ ସେବିନ ଶିଶୁ ସଂସାର ଭିତରକୁ ଯାଇଥିଲେ କେମିତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତିଆରି ହେଉଛି ଦେଖିବା ପାଇଁ। ପୁଣି ମୋ ପାଇ ସଙ୍ଗତ ରୁରୁ ବି ଆପଣ ଠିକ୍ କରିଥିଲେ, ଆଉ ପ୍ରତି ମୁହଁର୍ଭାବେ ଗାଇଦ୍ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ। ତେଣୁ ମୁଁ ଗାତ ଗାଏ ବୋଲି ଆପଣ ଗାହା ନଥିଲା ଏବେ କେବଳ ଭାବିବା କାହିଁକିନା ନଥିଲା। ଏକଥା ଏବେ ଖୁବି ବୁଝୁଛି। ଆପଣ ମୋ ପାଇ କ’ଣ ଥିଲା ଆଜି ଯେଉଁ ଅଛି ହେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାର କିମ୍ବିକି ? ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ବିନା ଯେ ଏଥରୁ ଆଦୋ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା, ଏକଥା ଏବେ ଖୁବି ବୁଝୁଛି। ଆପଣ ମୋ ପାଇ କ’ଣ ଥିଲେ ଆପଣଙ୍କ ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ଏବେ ବେଶି ବେଶି ଭାବିବାରେ ସବୁବେଳେ ଭାବି ହୁଅନ୍ତି। ନନ୍ଦା ତମକୁ ପ୍ରଥମେ କିନ୍ତୁ ବୁଝିବାରେ ମୋର ଭୁଲ ଥିଲା। କାହିଁକିନା, ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଗାତ ଲେଖିଲି ତମେ

**ଗୋଟେ ଦମ୍ଭର ନାଁ, ଗୋଟେ
ଅହଙ୍କାରର ନାଁ, ଗୋଟେ ଆଶ୍ରାର
ନାଁ, ଗୋଟେ ନିରୀହ ଭଲପାଇବାର
ନାଁ ବାପା। ହେଲେ କୌଣସି ସନ୍ତାନ
କ’ଣ ସତରେ ବାପାଙ୍କୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ
ବୁଝି ପାରନ୍ତି! କେହି କେହି ବୁଝନ୍ତି
ଯେତେବେଳେ ସେ ନିଜେ ବାପା
ହୁଅନ୍ତି ବୁଝନ୍ତି, ହେଲେ କହିପାରନ୍ତି
ନାହିଁ, ଆଉ କେହି ବୁଝିବା ବେଳକୁ
ବାପା ତାଙ୍କୁ ଛାତି ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି
ବହୁ ଦୂରକୁ। ଏକଥା ଉଣାଥିବି
ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତାନଙ୍କ ଷେତ୍ରରେ
ଘରିଥାଏ। ଏଥର ପ୍ରତ୍ୟଦରେ ଏମିତି
କେତେଜଣ ସନ୍ତାନ ଅଛନ୍ତି ଯିଏ ତାଙ୍କ
ମନର କଥା ଅବସୋଧର କଥା,
ଭଲପାଇବାର କଥା ଚିଠି ମାଧ୍ୟମରେ
ଜଣାଇଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ...**

ମତେ ବହୁତ ଗାଳି ଦେଉଥିଲା। ମୋ ଭାବନା ଥିଲା ଏମା ଯେ ‘ବୋଧିବି ତମେ ଭାବୁଥିଲ ତମ ସହ ମୁଁ ଗାତ ଲେଖାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଦିତା କରୁଛି’ କାହିଁକିନା ମୋ ଗାତକୁ ନେଇ ତମେ କେବେ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ମୁଁ ଶୁଣି ନ ଥିଲା। ଏପରି ହୋଇଥିଲା ଗୋଟିଏ ଚଳିତ୍ତରେ ଆମେ ମୁହଁରେ ଏକାଠି ଗାତ ଲେଖୁଥିଲା। କିନ୍ତୁ ସେ ଦିନ ମୋର ସେ ଧାରଣା ଦୂର ହେଲା

ଯୋଉଦିନ ତମେ ଚିତ୍ତ ଲାଗୁଥିଲୁୟେବେ
କିନ୍ତୁ ବୁଝିଲା (ମୋ ଭାବ
ନାଁ) ଦିନ ଥିଲା ତୁ ମୋ ପରିଚୟ
ନେଇ ବସ୍ତିଥିଲୁୟେ, ହେଲେ ଆଜି ମୁଁ
ତୋ ବାପର ପରିଚୟ ନେଇ ଗର୍ବ
କରୁଛି। ମୋ ଆଖରେ ଲୁହ ଜକେଇ
ଆସିଥିଲା। ଅନେକ ଗାତରେ
ମୁଁ ତମ ଗାତର ଲାଜନକୁ ତୋରି
କରିଛି, ଭାବିଥିଲି ତମ ରଣ ଶୁଣିଦେବ
ବୋଲି। ହେଲେ ମତେ ସେ ସୁଯୋଗ
ଦେଲନି। ତମ ଗାତରୁ ବୁଝିଲା ବହୁ ବିନ୍ଦୁ
ଛପେଇ ପାରିଲିନି। ମୁଁରୁ ସମୟରେ
ବି ହସ୍ତପିଟାଲରେ ତମ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍
କରିବାର ଅହଙ୍କାରକୁ ମୋର
ଆତେଇ ଦେଇ ବୁପଗାପ ଖର୍ଚ୍
ଚାଲିଗଲା।

ତେଣୁ କରିବା ସବେ ବି ‘ବୁଝୁଛି
ନଦାର ମାନମାନେ ଶୁଣ ଗଜା
ବୁଝୁଛି ଧୀରେ’ ପରି ତମ ଗାତ
ପଦେ ମୁଁ ଲେଖ ପାରିଲିନି। ତମକୁ
ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିଲି ନାହିଁ ବୋଲି ତ
ତମେ ମୋ ନନ୍ଦା। ତମ ରଣ ଶୁଣିବା
ପାଇଁ ଆଉ ଗୋଟେ ଜନ୍ମ
ଅପୋକାରେ।

ଅସୀମ ବସୁଙ୍କ ସହ ଖୋଜିବାରେ

ଡ. ରାଜନୀରଞ୍ଜନ ଓ ବାପା ରବି ଦାସ (କୌଣସିକ)

କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ତମେ ଥୁବା ବେଳେ ଥୁଲା ଅଭିମାନ, ଯିବା ପରେ କେବଳ
ଶୂନ୍ୟତା (ଅଭିନେତ୍ରୀ ଭାସ୍ତ୍ର ବସୁଙ୍କ ଚିଠି ବାବୁଜୀ ଅସୀମ ବସୁଙ୍କୁ)
ବାବୁଜୀ, ତୁମେ ତ ଜାଣ ଯେ ଚିଠି ଲେଖିବା ମୋ ପାଇଁ କେତେ କଷ୍ଟକର
କାମ। କଲମ ଧରିବାକୁ କହିଲେ ମୋ ହାତ ବ୍ୟଥା ବୁଝା । ହେଲେ ଆଜି
ତୁମ ପାଖକୁ ଲେଖୁଛି । ଲେଖୁଛି କାରଣ ମୁଁ ଖୋଲି କେବେ କହି ପାରିନି ।
ଆମେ ପ୍ରଭୁର ଗୁପ୍ତଲେ, ସାରା ଦୁଇଆ ବିଷୟରେ, ଛୁଟୁରୁ ହାତୀ ଯାଏଁ...
ଉଥାପି କେତେ କଥା ଅକୁଳା ରହିଗଲା ନା । ମୁଁ କ’ଣ କେବେ କହିପାରିଲି
ଯେ ତୁମ ଦେହର ବାସ୍ତା ମୋର କେତେ ପସନ୍ଦ ଥିଲା ! ସିଗାରେଟ ଆଉ
ଖାଲ ମିଶା ଗୋଟେ ପୁଷ୍ପାଳୀ ବାସ୍ତା । ସିଗାରେଟ ଛାଡ଼ିଦେଇଥିଲ ବହୁତ
ବର୍ଷ ଆଗରୁ, ଉଥାପି ମୁଁ ସିଗାରେଟ ବାସ୍ତା ପାଉଥିଲି । ବୋଧବୁଝ ଏଥିପାଇଁ
ଯେ ସେଇଟା ମୋ ପିଲାଦିନର କୁଟିର ବାସ୍ତା । ସେତେବେଳେ ତୁମେ
ଅଳଗା ରହୁଥିଲା । ମୁଁ ପଚାରିନ କାହିଁକି ବୋଲି । ମନରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆସୁଥିଲା
କିନ୍ତୁ ପଚାରିଲା ବେଳେ କେମିତି ଗୋଟେ ସଙ୍କୋଚ ପାଇକୁ ମାଡ଼ି ଦରଥିଲା ।
ତୁମ ପାଖରେ ଉଭର ବି ତ ନଥିଲା ।

ଛାଡ଼ ସେଇଥା । ମୋର ମନେ ଅଛି ମୁଁ ସୁଯୋଗ ପାଇଲା ମାତ୍ରେ ଛୁଟି ଯାଉଥିଲି ଦୂମ ପାଖକୁ । ଦୂମେ ବସାରେ ନଥିଲେ ଦୂମ ଖଣ ଉପରେ ଶୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲି । ଦୂମ ବିଜଣା ସାରା ବୋଲି ହେଲ ରହୁଥିଲା ଦୂମର ବାପ୍ତା । ମତେ ଲାଗୁଥିଲା ସତେ ଯେମନି ମୁଁ ଦୂମ କୋଳରେ ଶୋଇଛି । ହେଲେ ଦୂମ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହେଲଗଲେ କେବେବି ଦୂମ କୋଳକୁ ଯାଇ ପାରିନି । ଏଠି ବି ସେଇ ସଙ୍କୋଚ । ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ ଗହଶରେ ଦୂମେ ଖୁବ ପଥୁଳାର ଥିଲ । ସବୁ ଛୁଆ ଦୂମର ଫ୍ୟାନା ଥିଲେ । ଦୂମେ ମ୍ୟାଜିକ କରି ଖାଲି ପାପୁଲିରେ ଆଶି ପାରୁଥିଲ ଚକୋଳେଟ । ବାଣ୍ଡି ଦଉଥିଲ ସେବାନଙ୍କ ଭିତରେ । ମୁଁ ଦୂରରୁ ଦେଖୁଥିଲି । ଦିକ୍ଷାଏ କର, ଖୁବ ଲୋଭ ଥିଲା ସେଇ ଚକୋଳେଟ ଉପରେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଖୋଲି ମାରିନି କେବେବି ।

ହସି ହସି ମୁହଁରେ କେବଳ ଦେଖିଛା ।
ଦୁର୍ଲକ୍ଷ ସିଂକୁ ମନେ ଅଛି ? ଖୁବ ପୁନର
ଦେଖିବାକୁ ଛୋଟିଆ ପିଲାଟିଏ । କିନ୍ତୁ
ଏତେ ଦୁର୍ଲକ୍ଷ, ପଡ଼ିଲା ଯେ
ଚାଲି ବି ପାରୁ ନ ଥିଲା ।
ତୁମକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ
ତା' ମୁହଁରେ ଚହାଟି
ଯାଉଥିଲା ହସି ।
ତୁମେ ହିଁ ତା' ନାଁ

ଦେଇଥିଲୁ ‘ଦୁର୍ବଳ ସ୍ତ୍ରୀ’ । ବାହାରୁ ଆସି ତାକୁ କୋଳରେ ଧରି ବସୁଥିଲା । କହିବା ଶୁଣଇଥିଲା । ମୁଁ ବି ସବଳ ନଥିଲା । ଇଚ୍ଛା ହଉଥିଲା ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ ହବା ପାଇଁ । ଖୁବ ଖୁବୀ ମନେ ପଡ଼େ, ଖୁବ ସାନବେଳେ ମତେ ବସୁତ ଦୂର ହେଇଥିଲା ପିଇଯାଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ଡାକ୍ତର ଥିଲେ । ପିଇସା ମତେ ତାଙ୍କ ଘରରୁ ନେଇ ଗଲେ । ସଞ୍ଚ ବେଳେ ଯେବେ ଆଖି ଖୋଲିଲି ଭାରି କାନିଲି । କାହାଙ୍କୁ କେଜାଣି, ମା’ ମା’ ନ କହି ବାବୁଙ୍କା ବାବୁଙ୍କା ହେଇ କାନିଲି । ତୁମ ପାଖକୁ ଖବର ଗଲା । ତୁମେ ଆସି ମତେ କୋଳରେ ଉଠେଲେ କହିଲା – ‘କଣ ହେଇଛି ? କାହାଙ୍କ କାନ୍ଦୁଛି ?’ ମୁଁ ତୁମ କାନ୍ଦରେ ମୁଁର୍ବ ରଖି ଶୋଇଗଲି । ତୁମ କୋଳଟ ସୃତି । ଏକମାତ୍ର ସୃତି । ତୁମ ଜୀବନର ଶେଷ କିଛି ବର୍ଷ କିନ୍ତୁ ଆମେ ଖୁବୀ ପାଖାପାଖ ଥିଲେ । କୁହଁ ? ପୁଙ୍କା ପାଖର ଆସିଲେ ଆସୁଥିଲା ପୁଙ୍କାସଂଖ୍ୟା ମୁଁ କେବେବି କିଶୁନଥିଲା । ସେଇଟା ଥିଲା ତୁମ କାମ । ବହି ଆଶି ସାରି ମତେ ଫୋନ୍ କରୁଥିଲା – ‘ତୋ ଖାଦ୍ୟ ଆସିଯାଇଛି । ଆ’ । ଆମେ ବହିତକ ଭାବ ବାହି ପରୁଥିଲେ । ପଢ଼ି ସାରିଲା ପରେ ଚାଲୁଥିଲା ଆଲୋଚନା ।

ତୁମ ପାଖରେ ମୁଁ ସବୁ କହି ପାରୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ସଙ୍କୋଚ ନଥିଲା । ଥିଲେ ଜଣେ ବରିଷ୍ଟ ଅଭିନେତାଙ୍କ ପାଦ ଛୁଲୁଣ୍ଣା ପରେ ତାକର ହାତ ଆଶାରୀବାଦ ଛଲରେ ଟିକେ ଅମାନିଆ ହେଇଥିଲା । କେତେ ସବାଜରେ ମୁଁ ସେକଥା ତୁମକୁ କହିଥିଲି । ତୁମେ କହିଥିଲୁ – ‘ଅଧିକାଂଶ ପୁରୁଷ ବୁଝନ୍ତି ଯେ ଝିଆମାନେ ସର୍ବ ଚିନ୍ତି ପାରନ୍ତି’ । ନାରାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କି ଶ୍ରୀଦା ଥିଲା ତୁମର ! ମତେ ଖୁବ ଭଳିଲାଗୁଥିଲା ତୁମର ଉଦାର ମନୋଭାବ ।

ବେଳେ ବେଳେ ଭାବେ ଏତେ ନିଃସଂକୋଚରେ ମୁଁ ଭୂମିକୁ ଏତେ କଥି କହୁଥିଲି କିନ୍ତୁ ନିଜ ଅଭିମାନ ବିଶ୍ୟରେ ଏତେ ସଙ୍ଗୋତ୍ତମି ଥିଲା ? କାହିଁଦିନ କେବେ ମୁସ୍ତଳେ ଖୋଲି କହିନି କିଛି ? ହୁଏତ ମୁଁ ମୁସ୍ତଳେ ଖୋଲିଥିଲେ ଡୁମେ ବି ହୃଦୟ ଖୋଲି ଥାଆନ୍ତି ।

ତୁମ ସନ୍ଧିଧ ଅଶ୍ରୁ ଭାବରେ ଅନୁଭବ କରିବା ବେଳେ, ତୁମ ପାଖାପାଖ
ଆସିବା ବେଳେ ହୀଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ହରେଇ ଦେଲି । ମୋ ଆଖି ପାମାରେ, ଶେଷ
ଥର ପାଇଁ ମୋ ଆଖିରେ ଆଖି ମିଶେଇ ହଜିଗଲ ତୁମେ । ତୁମ ଶେଷ
ମୁହଁରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ଥିଲି । ସେତେକ ହୀଁ ମୋର ପ୍ରାୟ୍ୟ
ତୁମେ ଥିଲା ବେଳେ ଖୁବ ଅଭିମାନ ଥିଲା, ହେଲେ ତୁମେ ଯିବ
ପରେ ରହିଗଲା କେବଳ ଶନ୍ମୟତା ।

ଏ ଶୁଣ୍ୟତାକୁ ଭରିବାର ଶକ୍ତି କାହାରି ପାଖରେ ନାହିଁ ବାବୁଙ୍ଗା । ଏ କେବଳ ତୁମ ମୋ ଭିତର କଥା । ଭଲରେ ଥାଅ ବାବୁଙ୍ଗା । ମୁଣି ଥରେ ଜନ୍ମ ନିଆ । ଏବେଠାରୁ ଜନ୍ମ ନେଲେ ସିନା ମୁଁ ପୁଣି ଥରେ ତୁ ଝିଅ ହେଲ ଜନ୍ମ ନେଇ ପାରିବି । ସେତେବେଳେ କିନ୍ତୁ ଆଉ ତୁ ରହିବନ୍ତି । ଏମତି କାହିଁଦି ଯେ ଭରମୋ କୋଳକୁ ନବାକ୍ଷ ବାଧ ହେବ ।

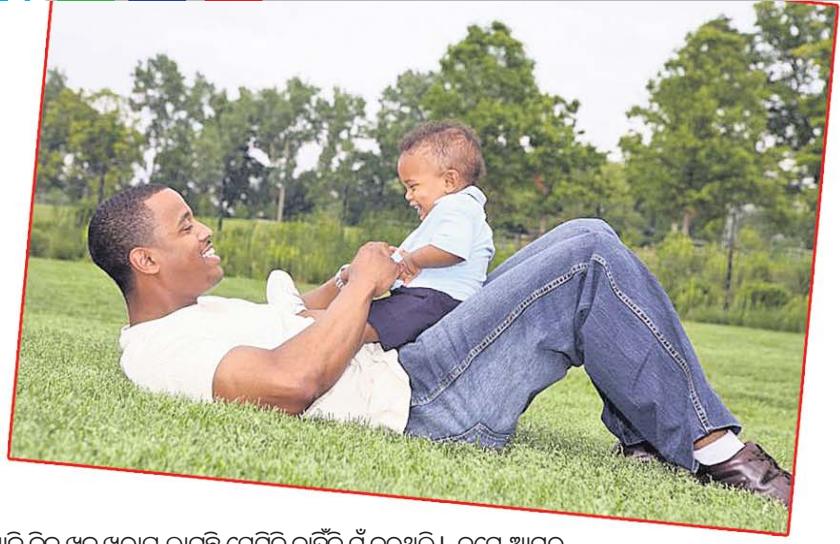
ଥ୍ୟାଙ୍କୁ ମୁଁ ବାବା (ସାହିତ୍ୟକ କୃଷ୍ଣ
ମହାନ୍ତିକୁ ଚିଠି ବାବା ହରିପଦ ମହାନ୍ତିକୁ)

ବାବା, ମୋର ପ୍ରଶାନ୍ତ ନେବା । ଏ ଚିଠି ଲେଖୁବାର ଅଭିପ୍ରାୟ କ'ଣ ଦୁଇ
ଜାଗେନା । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଚିଠିଟିଏ ଲେଖୁବାର ଥିଲା । ଲେଖୁ ପାରୁନଥିଲି
କିନ୍ତୁ ମନ ଉତ୍ତରେ ସବୁବେଳେ ତୁମେ ଥାଏ, ଗୋଟେ ଭଲ ବାପା ହୋଇ
ବାସା । ବାବା ତୁମର ମନେଥିବ ଯେ ଆମର ସେ ପୁଣ୍ୟା ଘରେ, ଯେତୁଁ
କେବଳ ତୁମ ମାଆ ରହୁଥିଲେ, ଆମ ଓ କାନ୍ଦୁର ବଚିତା ଥିଲା ସେ ଜାଗା,
ସେଠାକୁ ମୁଁ ଅଳି କରୁଥିଲି ଯିବି ବୋଲି । ତୁମେ ତ ମନା କରୁଥିଲା । କାରଣ ହେ
ଘର ଆମେ ରହୁଥିବା ଘର ରୁ ତିନି ଚାରି କିଲୋମିଟର ଦୂର ଥିଲା । ଗୋଟେ
ସାଇକ୍ଲେରେ ବସେଇ ଏତେ ବାଗ ନେବାକୁ ତୁମେ ଗାହୁଁ ନଥିଲା । ମୁଁ ମୁସ୍ତି
ଶୁଖେଇ ବସୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ପାତିଲା ଆୟ ଅଖାରେ ପୁରେଇ ସାଇକ୍ଲେ
ପଛ କ୍ୟାଟିରରେ ବାନ୍ଧି ଫେରୁଥିଲା । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଝୁରୁଥିଲି ଗୋଟେ
ମେଇଥିଲେ ତୁମେ ହଇରାଣ ହୋଇଥାନ୍ତ । ତେବେ ବାତିର ପାତିଲା ଆମର
ବାପ୍ପାରେ ମୋ ମନର ଜମାବନ୍ଧା ଅଭିମାନ, ରାଗ ମୋଯ ପରି ଉଭେଇ
ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ ଖୁସି ହେବ ଯାଉଥିଲି । କିନ୍ତୁ କେବେ ଥ୍ୟାଙ୍କ ମୁଁ କହିପାରିନା

ହରିହର ମିଶନ୍ ସହ ଖୋଲା ଗାଁତା ଦାଶ

ଯଦିଓ ଜ୍ଞାନ ହେଉଥିଲା । ଆଜି ଏ ଚିଠିରେ କହୁଛି, ଥ୍ୟାଙ୍କ ଯୁ ବାବା ।
ମୁଁ ପିଲାବେଳେ ଦୁଷ୍ଟ ନଥିଲି । ତମେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ତିନି ପୁଆ ଅପେକ୍ଷା
ମୋତେ ବେଶି ଭଲ ପାଉଥିଲା । ଏମିତି ମୋର ହୃଦୟବାଧ ହେଉଥିଲା ।
ସତ ନା ? କିନ୍ତୁ ଅନେକ କଥାରେ ମୋ ପ୍ରତି ଦୂରାଗ ସଫୁର୍କର୍ଷ ଥିବାର
ମୁଁ ଦେଖିଛି । ତୁମେ କିନ୍ତୁ ମାରବରେ ଏସବୁ କରୁଥିଲା । କାରଣ ତୁମର
ଆଉ ତିନି ପୁଆ ବି ତ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଗେର ସୁନ୍ଦର ନ ପାଆନ୍ତୁ
ଯେ ତୁମର ମୋ ପ୍ରତି ଭଲପାଇବା ଅଧିକ ଅଛି । ମୋତେ କେବେ
କେବେ ବଜାର ବୁଲେଇ ନେଉଥିଲା, ନିଜର ସେ ହର୍ଷକୁଳେସ୍ ସାଲକେଳ
ପଛ କ୍ୟାରିଆରରେ ବସେଇ । ଦିନେ ଦେଖୁଳା ବେଳକୁ ତୁମେ ସେ
କ୍ୟାରିଆରକୁ ଚଟକା ମୋଟା ଲୁହାପିଡ଼ାର ବଦଳାଇ ଦେଇଛି ।
ସେଥିରେ ବସିବାକୁ ଆରାମ ହେଉଛି । ଘର ବାଲେଶ୍ଵର ସହର ଯିବା
ଆସିବା ନାହିଁ କିଲୋମିଟର ବାଟ । ମୁଁ ସାଇକ୍ଲେ ସହ ମିଳୁଥିବା ରତ୍ନ
ବାଲା କ୍ୟାରିଆରରେ ବିଲେ ପିରା କାଟିବ ବୋଲି ତମେ ନିଜେ
ଅପିସରୁ ଏ ପ୍ରକାର ଏକ ଲୁହାପିଡ଼ା ବାଲା କ୍ୟାରିଆର କରେଇଥିଲା,
ପରେ ବୁଝିଲି ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ସେ କ୍ୟାରିଆରରେ ବସି ଫରକ
ଅନୁଭବ କଲି । ସେତେବେଳେ ସତ କହୁଛି ବାବା ପଢ଼ ଆତ୍ମ ତମକୁ
କୁଣ୍ଡଳ ଥ୍ୟାଙ୍କ ଯୁ କହିବାକୁ ଖୁବ୍ ଜ୍ଞାନ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତତ୍ତ୍ଵଥିଲି
ତୁମକୁ । ତେଣୁ ଆଜି ଏ ଚିଠିରେ ଲେଖିଛି : ଥ୍ୟାଙ୍କ ଯୁ ବାବା ।
ବାବା, ତୁମେ ଯେଉଁଦିନ ଦରମା ପାଉଥିଲ ସେଦିନ ମୋର ବହୁତ ଖୁସି ।
କାହାଙ୍କି ଜାଣିଛି ? କାରଣ ମୁଁ କହେତେଥର ତୁମର ମନିପର୍ଵର୍ତ୍ତୁ କତକତିଆ
ମୋର କାହିଁ ଓ ଶୁଣିକି ରଖିଦେଇଛି । ମୋତେ ଦୂଆ କତକତିଆ
ମୋର ଗନ୍ଧ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ଏବେ ବି ଲାଗେ । ଏ ପ୍ରକାର
କରୁ କରୁ ଦିନେ ତମ ପର୍ଯ୍ୟୁ ଏକଟଙ୍କିଆ ଦଶଟି ମୋର ବାହାର କରି
ଶୁଣିଲି ସତ କିନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟେ ଥ୍ରିପ୍ରସରିତ ରଖିଲି ନାହିଁ । ଭାବିଲି ଏତେ ଚଙ୍ଗା
ଭିତରୁ ତୁମେ ଜାଣି ପାରିବନି । ଯେଇଟା ମୋର ହେଇଯିବ । ସତକୁ
ସତ ଦୁଇ ବାରିଦିନ ବିତଗଲା ପରେ ବି ତୁମେ ଖୋଜିଲନି । ମୁଁ ଖୁବି
ହେଲି । ସ୍ଥାଳ ଖୋଲାଉଟିରେ ସେଦିନ ବୋନସ ଖୁଆ ହେଇଥିଲା । ସତ
କହିଲା ବାବା, ତୁମେ କଣ ଜାଣି ପାରୁନଥିଲ ତୁମ ପକେଗରୁ ମୁଁ ଗୋରି
କରିଛି ବୋଲି ନା ଜାଣି ମଧ୍ୟ ରୁପ ରହୁଥିଲ ?

ଆଜି କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ଖରାପ ଲାଗୁଛି ସେମିତି କାହିଁକି ମୁଁ କରୁଥିଲା । ତମେ ଆମର ଦଶ ଜଣିଆ ସଂଯୁକ୍ତ ପରିବାର ପ୍ରତିପାଷଣ ପାଇଁ ଦରମା ରଙ୍ଗ ଦାରି ଆଉ କିନ୍ତୁ ଧାର କରଇରେ ରହୁଥିଲା, ଏକଥା ବି ସେତେବେଳେ ମୁଁ ସେଖୁଥିଲା । ତୁମେ କେବେ ହାର ମାନିବା ଦେଖିନାହିଁ । ସଂସାରକୁ ଶେଷ୍ୟାବ୍ଧ ସୁଵର ଭାବେ ଚଳେଥିଲା । ତୁମର ସେଇ ପକେଗରୁ ଗୋରି କରିଥିବା କଥାଟି ଆଜି ବି ଭୁଲିନି ମୁଁ । ଆଜି କିନ୍ତୁ ଏ ଠି ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ କ୍ଷମା ଗାଁଛନ୍ତି ବାବା : ମୋ ଭୁଲ ମାଫ କରିଦିଅ ।

ଥରେ ତୁମେ ଆମ ପଡ଼ୋଶୀ ଭୂଷଣ ଅଙ୍ଗଳଙ୍କ ପାଖରେ କାନ୍ଦୁଲ୍ଲ ହୋଇ
ପଚାଶଟି ଟଙ୍କା ମାଗିଥିଲ ମୋ ପାଇଁ । ସେବିନ ଥିଲା ମୋ ମାତ୍ରିକ ପରାକ୍ଷା
ଫର୍ମ ପିଲାପର ଶେଷ ତାରିଖ । ବାବା ତୁମ ପାଖରେ ୪୦ ଟଙ୍କା କମ୍ ଥିଲା ।
ତୁମେ ମୋ ପାଇଁ ଛୁଟି ଯାଇଥିଲ ସେଇ ଭୂଷଣ ଅଙ୍ଗଳଙ୍କ ପାଖକୁ । ସେ
ଅବଶ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ । ତାପରେ ତୁମେ ମୋତେ ସାଇକଲେରେ ବସେଇ
ସୁଲି ଯାଇଥିଲା । ବାଟସାରା ମୁଁ ଦୁଃଖୀ ହୋଇଥିଲି । ‘ଉଗବାନ ତୁମେ
ମୋତେ ଏମିତି ଅଭାବ ବାପା ଦେଲୁ କାହିଁ’ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ବାବା
ତୁମ ପରି କେଯାରିଂ ବାବା ଆଉ କେହି ହୁଆନ୍ତେ ନାହିଁ ମୁଁ ଗଣେ । ଏବେ ତ
କହିବି, ଏମିତି ବାପା ସବୁ ଜନ୍ମରେ ମିଳିଛୁ । ସେଇ ଘଣାପା ପାଇଁ ଆଜି ଏଇ
ଚିଠି ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ବାବା ତୁମକୁ ଥାଇଁ ଯୁ କହୁଛି ।

ବାବା ତୁମେ ଶର୍ତ୍ତ ଚେଷ୍ଟ ଥିଲା । ଯେତେ ଶାୟ୍ର ରାଗୁଥିଳ ସେତେ ଶାୟ୍ର ଥିଲା ଅନ୍ଧାରରେ ରଖୁଥିଲା । ଭାଇ ଥିଲା ତୁମକୁ ଅସମ୍ବବ । ଅନେକ କଥା କହି ପାରିନି । ନୀରବରେ ସେସବୁ କଥା ପଥର ପାଇଛି ଯାଇଛନ୍ତି । ବେବେ ବାବା ଗୋଟିଏ କଥା ମନେ ପଢ଼ୁଛି । ଆମେ ଖାଇବାକୁ ବିଲା ବେଳେ ସାଙ୍ଗରେ ବସୁଥିଲୁ । ତମେ କିନ୍ତୁ ଆଗ ଖାଇ ଶାରି ଭିତ୍ତି ଯାଇଥିଲା । ମୁଁ ତୁମର ସାଜଡ଼ରେ ବସୁଥିଲା । ତୁମେ ଉଠିଲା ମାତ୍ରେ ତୁମ ଥାଲିରେ ଟିକେ ତରକାରି ଛାଡ଼ି ଯାଉଥିଲା ଆଉ ମୁଁ ତୁମୁ ଭରେ ଆଶ୍ରମିଲା । ମୋ ପାଇଁ ହଁ ତୁମେ ଜାଣିଶୁଣି ଛାଡ଼ି ଯାଉଥିଲ ତରକାରି । ମୁଁ ସେବେବେଳେ ଭାବୁଥିଲି ଖାଇପାଇନିଥିବ ଛାଡ଼ି ଦେଖଗଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ବୁଝୁଛି, ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଛାତୁଥିଲା । କେତେ ଖାଇଥିବିମାଁ ସେପାଇଁ ବିଅଳିଆଙ୍କ ଘଷେଛି ବାବା ।

କେତେ ଟାଙ୍କାରେ ଦୁମେ ଆଖ୍ ବୁଜିଦେଲ ମୋରି ସାମାରେ । ମୋ ହାତକୁ ଟୋପେ
ପାଣି ପିଲିଲ, ତାପରେ ନାରବ । ମୁଁ ସେବିନ ରଚିରେ ଅନୁଭବିଳ ଦୂମକୁ
ଝରନେର ହୋଇ ଲୁହ ଗୋହୁଆଏ । ଦୂମ ପାଇଁ ‘ମୃତ୍ୟୁ’ଶାର୍କକ କବିତାଟେ
ଲେଖାଥିଲି ସେବିନ । ସେ କବିତା ଏବେବି ଅପ୍ରକାଶିତ । କାରଣ ସେ
କବିତାକୁ ଆଉସ୍ତର୍ଷି ତ ବାବା ଦୂମକୁ ଅନୁଭବ କରିଛି ।
ଦୂମର ବହିର୍ଭାଗ ଘର ମୋତେ ପଢାପଡ଼ି ଭିତରକୁ ନେଇଛି । ମୁଁ ପ୍ରକୃତ
ବହି ପାଇଛି ତମାୟ । ଦୂମେ ଲେଖକ ନଥିଲ, ପଞ୍ଚଥିଲ । ଦୂମର ସୁଦର
ହ୍ୟାଣ୍ତରାଜଟିଙ୍କ ମୋର ଲୋଭ ବଡାଇଥିଲା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଭଲ ହାତ ଅକ୍ଷର
ଲେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି । ପଢାପଡ଼ିରୁ ଲେଖାଲେଖୁ ଭିତରକୁ
ଆସିଗଲି । ମୋର ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲେ ଦୂମକୁ ଦେଖାଉଥିଲି,
ଡରିକି । ଗାଲିଦେବ ବୋଲି । କିନ୍ତୁ ମାଆ ଦୂମକୁ କହୁଥିଲେ ତ ମୁଁ ଶୁଣିଛି
ତମେ କହୁଥିବାର : ଲେଖୁଛି ତ ଲେଖୁ । କିନ୍ତୁ ପଢ଼ୁ ସେ ବେଶି । ବାବା ଦୂମର
ଏଠିକି କଥାରେ ମୁଁ ଖୁସି ହୋଇଯାଉଥିଲି । ଦୂମର

ମୋର ସାମ୍ନାସାମ୍ନି କେବେ କଥା ହେଇଲୁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ବୁଝୁଥିଲୁ ପରମାରକୁ ।
ମୋତେ ଗୋଟେ ତଳ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଦେଇଥିବାରୁ ‘ଥ୍ୟାଙ୍କ ଯୁ ବାବା’ ।

ଡମର ହାତ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଅଛି ସେହି ମୋର ଦନ୍ତ

(ବ୍ୟଙ୍ଗକାର ଅଭିଜ୍ଞାନ ସାହୁଙ୍କ ଠିକ୍ ବାବା ଶୌଳଙ୍କ ରଖିଲୁ) ମୋତେ ଠିକ୍ ଲେଖିବାକୁ କେବେ ପଢ଼ିଲି ତୁମ ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ଦିନକେ ସଂକାପ ଗୋ ମନରେ ତୁମ ଉଡ଼େଶ୍ୟରେ ଥାଏ । ତୁମେ ଏହିଲି ଉଚ୍ଛତାରେ ଥାଏ ଯେଉଁଠି କି ଆଖି ଉଠେଲେ ଗାହ୍ନ୍ତାକୁ ମୋତେ ସାହସ ବାବାକୁ ପଡ଼େ । ରେତେବୀରେ ପରୁଥିବା ସମୟରେ ମୁଁ ବ୍ୟବସାୟ ବାବାକୁ ଚାହେଁ ବୋଲି ତୁମେ ତୁମର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କଠାରୁ ଜାଣି ମୋତେ ଡାକିଲା, “ଯଦି ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଜଳ୍ପା ତେବେ ସେ ବିଶ୍ୱରେ ଏବେବୁ କରିବା ଉଚ୍ଛିତ ।” ସେତେବେଳେ ଅଭିବାବକ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟ ‘Parents and Pedagogues’ ନାମକ ତୁମେ ସମ୍ପଦିତ ସାହିତ୍ୟକା ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ଲାନ ମେଳଥାଏ । ଏହି ଏବଂ ପିତା ଭାବରେ ତୁମେ ମୋତେ ସେହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଭାଲି ଲାଗିଥିଲା । ପାଠପତ୍ର ବୟବସାୟ ପାଇଁ ମୋତେ ପକେଇବା ମନେ ଅଛି । ତୁମେ ତୁମର ଆଦର୍ଶ ନବକୃତ୍ୟାରୀ, ମନମୋହନ ତୌଧୂରୀ ଓ ଚିରରଞ୍ଜନ ଦାସଙ୍କ ଭଲି ଥଥାକଥୁତ ପତନୀୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ବାଟେଥିଥିଲା । ନିରେ ଖୁବ ଭଲ ଛାତ୍ର ଥିଲେ ବାଣାବିହାରରେ ମୃତ୍ୟୁ ବିଦ୍ୟାରେ ଉପାଧୁତର ଶିକ୍ଷା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦ୍ୱାରା ଆମୋଳନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା । ତେଣୁ ତୁମେ ମୋର ଜଳ୍ପାକୁ ଦେଲା । ତୁମଠାରୁ ଏବଂ ଚିରରଞ୍ଜନ ଦାସଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇ ମୁଁ ନେଇ ଯୋଥୁରେ ତୋରି ବାନ୍ଧି କେବଳ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଲି । ଶରୀକ ବ୍ୟବସାୟଠାରୁ କିମ୍ବିଳି ଅଳଗା କରିବାକୁ ପାହୁଁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଜଣ କରିବି ନେଇ ହୁନ୍ତରେ ଥିଲା । ମୋ ଭିତରେ ଥିବା ଏହି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦସ୍ତବ୍ଧୀ ବୁଝି ତୁମେ ତ ବିଭିନ୍ନ ଜୀବାକୁ ଯାଇ ସଫଳ ବ୍ୟବସାୟିକ ସହ ମିଶ୍ର ମିଶ୍ର ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଥିଲା । ତୁମର ଆସ୍ତା ମୋତେ ଭାରତର ଶୁଣା ବ୍ୟବସାୟଙ୍କ ସହ କଥା ହେବାର ନିର୍ଜାକତା ଦେଇଥିଲା । ରେ ବିବାହ ସ୍ଵପ୍ନମାନ ତିଆରି କରି ତାକୁ ସାକାର କରିବାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶନ୍ତି ଥାବା । ମେ ମନ୍ଦର ସମୋହର ଏବଂ ମନମୋହ ବେଳ ଯେଥାରେ

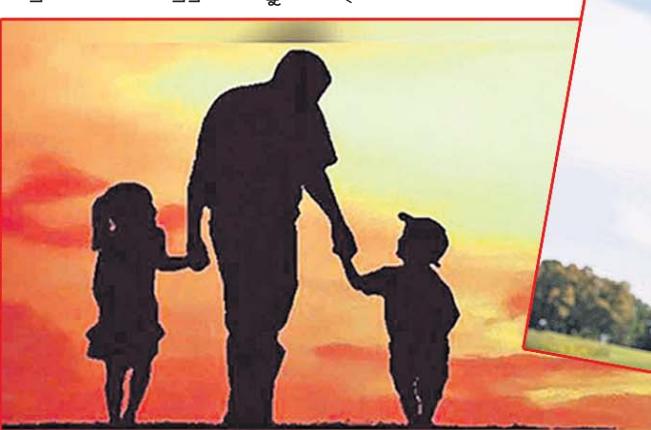
ଅର୍ଜିତ ଅନୁଭୂତି ଏବଂ ଅଧିବସାୟ ମିଶେଇ ମୁଁ ବ୍ୟବସାୟରେ ମନୋନିବେଶ
କରିଛି । ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ଭୂମର ବ୍ୟାପକ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ତାକୁ ଆୟୁଷ କରିବାର
ଗୁଣଟି ମୋତେ ପିଲାଟି ଦିନରୁ ବେଶ ଆର୍କିଟ୍ କରିଛି ଓ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ।
ନାଚକ, ଲୋକ ସଙ୍ଗାତ, ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଙ୍ଗାତ, ଚିତ୍ରକଳା ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା
ସହ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ଶିଖିବାରେ ମୋର ଆଗ୍ରହକୁ ଛୁମେ ନିଜର ଗଠନମୂଳକ
ମତ ସ୍ଵାଗତ ଅନେକ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ କରିଛି । ପୁଣି ମୋର
ଗଢ଼ଣ କରିବାର ପକିଯାରେ ହତ୍ତି ଦେଖୁ ଅନେକ ସମୟରେ

— — — — —

ଅସମ୍ବବ ଦିଗନ୍ତ ବି ହୋଇଛା । ଗତ ତିନି ଦଶକି ଧରି ବିଜ୍ଞାନ ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ
ମୋର ପ୍ରବନ୍ଧ , ରମ୍ୟରଚନା , ଗଞ୍ଜ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଆସୁଥିଲେ ହେଁ ତୁମ
ଆଖରେ ମୁଁ ଥାଏଥି ଅପରିବନ୍ଧ । ମୋର ଅଧିକାଂଶ ଲେଖାର ତୁମେ ଜଣେ
କଠୋର ସମାଲୋଚନ । ଆଜିକା ଦିନରେ ମୋର କୌଣସି ଲେଖାଟିକୁ
ଭଲ ବୋଲି କହିଦେଲେ ମୁଁ ଛୋଟ ଛୁଆ ଭଲ ଖୁସିରେ କୁରୁଳି ହୋଇଯାଏ ।
ସେତିଳ ଆନନ୍ଦ ବହୁତ କମ ମୋ ପାଖରୁ ଆସିଛା । ମୋର କେବଳ ଲେଖା
ନୁହେଁ , ମୋର ଜୀବନର୍ଥ୍ୟାର ତୁମେ ଜଣେ କଠୋର ସମାଲୋଚନ । ତୁମ
ଚାହିଁବା ଭଲି ନିଜକୁ ଗଢ଼ ଗଢ଼ ତୁମ ଭଲି ହେବା କେତେ କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର
ମୁଁ ସବୁ ସମୟରେ ବୁଝେ । ନିଜ ଭଲି ନିଜେ ହୁଅ ବୋଲି ନିଜକୁ ସାଙ୍ଗନା
ଦିବ । ତୁମେ ଲେଖାର ଅପେକ୍ଷା ନିଜ ଲେଖାରେ ଦେଉଥିବା ବାର୍ଷା ନିଜ
ଜୀବନରେ ଆଚରଣ କର , ସେ ଉପଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ହୁଏଟ
ସବୁବେଳେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ । ତୁମେ ନିଜେ ପ୍ରଶାସନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଧିନଠାରୀ
ଦୂରରେ ଥାଏ । ତୁମ ବାବା—ବ୍ୟକ୍ତିଭିତ୍ତି ମନେ ପଡ଼ିଲେ ଆଉ ତାଙ୍କ ସହ
ନିଜର ବାପ—ବ୍ୟକ୍ତିଭିତ୍ତି ତୁଳନା କଲେ ଲାଗେ ଅଭିଭାବକ ହିସାବରେ ତୁମେ
ମୋତେ ନିର୍ଭାକତା , ଆମ୍ବୁ—ସମ୍ବାନବୋଧ , ସାଧୁତା ଓ ସାଧାନତାକୁ ଯେପରି
ଚିହ୍ନେଇଲା ମୁଁ ସେପରି ଏପାଏ କରିପାରିନାହିଁ । ଶୁଣ୍ଠାଙ୍ଗନ ଏବଂ ସାମାଜିକ
ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ମେଳ ତୁମେ ଯେତିକି ଦୃଢ଼ ସେତିକି ଅଧିର୍ୟ ଭାବରେ
କାନ୍ଦିପାର ଉଚ୍ଚକୋଣର ଜୀବନବୋଧର ଆଲୋଚନା ବେଳେ । ମୋତେ
ଅନେକ ସମୟରେ ଆଶ୍ରଯ୍ୟ ଏବଂ ଗର୍ଭତ କରାଏ ଯେ ମୋ ବାବା କେବଳ
ମୋ ବାବା ଭଲି ଏକଦମ୍ପ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର । ତୁମ ଅନ୍ଧକାରକୁ ମୁଁ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ
ବାବା । କୌଣସି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସେହି ଅକପଟ ଅନ୍ଧକାରରେ ଆୟୁଷ୍ମାନ
ଦାଗମେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପୁଅ ସମ୍ବଳି ପାରିବନି । ପ୍ରାରୂପ୍ୟ ଭିତରେ ଦେଇଥିଲେ
ବି ତୁମେ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସହ କେବେ ସାଲିବା କରିଥାବୀ ମୁଁ ଜାଣେ ନାହିଁ ।
ଯାହା ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ସଠିକ୍ ତୁମେ ବୁଝିଥାଏ ସେଥିରେ ତୁମେ ଅତିବସଥ
କୌଣସି ଚାପ ସହ ସାଲିବା ନକରି । ଆଉ ଗୋଟେ କଥା କହି ରଖେ ବାବା,
ଅଭିଭାବକ ହିସାବରେ ଆଜି ଆମେମାନେ ପିଲାଙ୍କୁ ପ୍ରାରୂପ୍ୟ ଓ ଦେଉଛୁ
କିନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଦେଇପାରୁନ୍ତ । ନିର୍ଭାକତା ଶିଖାଇ ପାରୁନ୍ତ । ସେମାନଙ୍କୁ
ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଛାତି ଦେଇ ପାରୁନ୍ତ । ସେଥିପାଇଁ ନିଜ ବାପାପିଣ୍ଠାକୁ
ନେଇ ମୋର ଘୋର ଅବସୋଧ ଅଛି । ତୁମର ହାତ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଥାଏ
ସେହି ମୋର ଦମ୍ପ ।

ପ୍ରକୃତରେ ବାପା ହାତ ଧରି ଗାଲିବା ଶିଖନ୍ତି ସିନା, ଦେଖାନ୍ତି
ସେ ଭିତରେ ସେ କେତେଥର ପଡ଼ି କ୍ଷଟାଙ୍କ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୁଣିଆନ୍ତି ଚିହ୍ନାନ୍ତି ।
କହନ୍ତିନି ସେ ଭିତରେ କେତେ ଥର ତାଙ୍କ ଆଖରୁ ଲୁହ କି ଲହୁ ବୁଝାଇଛନ୍ତି ।
ସେଇଥିଥାଳଁ କିଏ ଜଣେ କହିଥିଲେ, ଶୁଣି ହୁଁ ସନି ପଢ଼ଗଣ । ଯଦି ଶୁଣିବାକୁ
ଗାଁ ତେବେ ନିଜେ ପିତା ହୋଇଯାଅ ।

-ରୋଜାଲିନ୍ ମହାନ୍

‘ସବାରୁ ଆମ୍ବତ୍ତୁଟି’

ମହାବାତ୍ୟା ସମୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ
ସାହାଯ୍ୟର ହାତ ବଜାଇଥିବା
ଦିଲୀୟ ୪ ହଜାରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଗ୍ରହଣ
ଖଣ୍ଡିଆ, ୧୨ ହଜାରରୁ
ଅଧିକ ମୋତିଆବିନ୍ଦୁ ଅପରେଶନ
କରାଇଥିବା ବେଳେ ୯ ହଜାରରୁ
ଧିକ ହେଲଥ କ୍ୟାମ୍ କରାଇଛନ୍ତି
ଏବେ ସେ କରୋନା ରୋଗୀଙ୍କୁ
ଖାଦ୍ୟ ଦେବା ସହ କରୋନା
ମୃତକଙ୍କ ଶବ୍ଦ ସକ୍ତାର
ଦାୟିତ୍ୱ ବି ମେଇଛନ୍ତି..

୧୯୯୯ ମସିହା ମହାବାତ୍ୟା ସମୟରେ ସହାୟତାର ହାତ ବଡ଼ାଇଥୁଲେ ଦେଶ ଦିବେଶର ବନ୍ଦ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣା । ଏଥରେ ଚେନାଇପ୍ଲଟ ଉକ୍ଳନ ଆସୋସିଏଶନ ସହ ସତ୍ୱର୍ଜ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ରିଲିଫ୍ ଟିମର ନେବ୍ରୁଲ୍ ନେଇଥୁଲେ ଜଣେ ଯୁବ ଜଣିଲିଯାଇବା ଭିନ୍ନ ଯୁଗରେ ବାତ୍ୟା ଦିପନଙ୍କ ସେବାରେ ଉପର୍ଗ କରିଥୁଲେ ନିଜକୁ ଆଉ ସେଇଠି ନିଷ୍ପତ୍ତି ମେଲେ ବାକି ଜୀବନକୁ ସେବାରେ ସମର୍ପତ କରିବେ । ତା'ପରେ ବାକିରି ଛାତ୍ର ଆଦରିନେଲେ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମୃତ୍ସ୍ତ ଲାଭ କରୁଥିବା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ହେଲେ ଇଂ ଦିଲାପ କ୍ରମାର ପଢ଼ନାଯକ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ଅଧିପଦୀ କୁଳର ଡିମ୍ବୁରାରେ ୧୯୫୭ ଜୁଲାଇ ୨୪ରେ
ତାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ପିତା ଅବସରପ୍ରାୟ ଶିକ୍ଷକ କୃତିବାସ ପଢ଼ନାୟକ ଓ ମା'ଙ୍କ
ନାମ ନିର୍ମଳା ପଢ଼ନାୟକ । ଗାଁ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ୁଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କ ସେବା
ମନୋଭାବର ପରିଚୟ ମିଳିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାଲେଶ୍ଵରରୁଚ୍ଛିତ
ଫଳାର ମୋହନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବି.ଏସ୍ସୀ । ଛାତ୍ର ଥୁବାବେଳେ
ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଢ଼ିବା ଲାଗି ପ୍ଲିର ହେଲା । ବଢ଼ଭାଇ ପ୍ରଦୀପ ତାଙ୍କ ପାଠ୍ୟତା
ଦୟିତ୍ବ ମେଳେ । ତେଣାଇରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଡ଼ା ସହ କୋଟିଂରେ ବି ସୁନାମ
ଅର୍ଜନ କଲେ ସେ । ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତି ପରେ ୧୯୯୧ରେ ଟ୍ରିପ୍ଲେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତାଙ୍କି ଜୀବନ ।

ଜନସେବା ଲାଗି ନିଷ୍ଠାରି ନେବା ବେଳକୁ ସେ ଏକ ଜୀବାମା କମ୍ପାନୀରେ
ଚାକିରି କରୁଥିଲେ । ଚାକିରି ଛାଡ଼ିବାର କିଛି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଭୂବନେଶ୍ୱରରେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା ଶ୍ରୀଶ୍ରୀବଦ୍ଧବା ହସ୍ତିଗଲା । ଏହାର ପରିଚାଳନା ଦୟିତ୍ବ ତାଙ୍କ
ଉପରେ ନୟସ୍ତ ହୁଏ । ବାଲେ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଦିଲାପ କୁହାନ୍ତି,
ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର କାର୍ଯ୍ୟ ମୋ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ପାଲାଟିଗଲା । ଅବଶ୍ୟ ବିନା
ପାରିଶ୍ରମିକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ କିଛିବର୍ଷ ପରେ ସଞ୍ଚିତ ଅର୍ଥ ସରିଗଲା ।
ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଲାଗି ସମ୍ପର୍କାୟଙ୍କ ପାପ ଦି ବଢ଼ିଲା । ୨୦୦୭ରେ
ଭୂବନେଶ୍ୱର ନୟାପଳିୟାରେ ଯୁନିଟ୍ ହେଲିଥ କେୟାର ନାମରେ ଏକ
ସଂସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କଲି । ବିଶେଷ ଭାବେ ଏୟାରେ କଷ୍ଟ ଦିକ୍ଷିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରାଗଲା । ସେବାକାର୍ଯ୍ୟକୁ ବ୍ୟାପକ କରାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟନେଇ ୨୦୦୭ରେ
'ନିର୍ମଳା-କୃତି-ବିକାଶ' ତ୍ରୁଷ୍ଟ ଗଠନ କଲି । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଖୋର୍ଦ୍ଦ,
ପୁରୀ, ନୟାଗତ ଏବଂ ଜଗତ୍ସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ତ୍ରୁଷ୍ଟ ପକ୍ଷରୁ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ
ହେଲିଥ କ୍ୟାମ୍ ଆୟୋଜିତ ହେଲା । ତମ୍ଭୁ ସେମେତ ଅନ୍ୟ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା
ନାଲିଲା ।

ତାଙ୍କର ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖୁ ୨୦୧୦ରେ କଳାହାଣ୍ଡିର
ଲାଞ୍ଚିଗଢ଼ିପୁଟ ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ହସ୍ତିଗାଲର ପରିଚାଳନା
ଦୟାର୍ଥ ତାଙ୍କୁ ମିଳେ । ସେ ସମୟରେ ଅଭିଜ୍ଞ କେବିକେ ଜିଲ୍ଲାରେ
ମ୍ୟାଲେରିଆ ଉକୁଟ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ଏହାକୁ ତ୍ୟାଗେଶ୍ଵର
ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ସେ ତାଙ୍କର ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ବହୁ
ରୋଗୀ ଆରୋଗ୍ୟ ହେଲେ । ଗ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ହସ୍ତିଗାଲରେ
ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଶୂନ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ସୁଚିତ୍ର କରନ୍ତି
ଦିଲ୍ଲୀପ । ହସ୍ତିଗଲ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ତାଙ୍କର ‘ହେଲିଥ
କ୍ୟାମ୍’ ବି ବିଳିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଜୀବନ
ଜୀବିକା ବିଷୟରେ ପରିଚିତ ହୁଅଛନ୍ତି ସେ । ଆମଦେଲା ଷ୍ଟେଶନରେ
ଓଲାଇ ଲାଞ୍ଚିଗଢ଼ ଯାତାଯାତ କରନ୍ତି । ସେହି ଷ୍ଟେଶନ ନିକଟରୁ

ଅବହେଳିତ ବୃଦ୍ଧ ମାତାପିତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟାଇବା ପାଇଁ
ତୁରନେଶ୍ଵର ଉପକଷ ଚିରିଜୀପୁଠଠାରେ ‘ନିର୍ମଳାଲୟ’ ନାମରେ ଏକ
ପିତୃମାତୃ ଗୃହର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ନିରାଶ୍ରୟ ପିଲାଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟ ରଖାଯିବ । ଫଳରେ ଉତ୍ତମ ବୟକ୍ତି ଏବଂ ଏହି ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଏକ ଆବେଗିକ ସମ୍ପର୍କ ଝୁପନ ହୋଇପାରିବ । ଅର୍ଥବାଧକ ସାହୁଥିଲେ ବି
ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥାନୀୟ ଶୈଖ ହେବ ବୋଲି ସେ ଆଶାବାପୀ । ବର୍ଷମାନ
ସୁରକ୍ଷା ଓଡ଼ିଶା ସମେତ ପଡ଼େଶୀ ୧ ରାଜ୍ୟରେ ୪ ହଜାରରୁ ଉର୍ଜା ଗୁହଣ ଖଣ୍ଡିଆ,
୧୨ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ମୋଟିଆବିଷ୍ଟ ଅପରେଶନ କରାଇଥିବା ବେଳେ ୯
ହଜାରରୁ ଅଧିକ ହେଲିଥ କ୍ୟାମ୍ କରାଇଥିବା କୁହୁଛି ଦିଲାୟ ।

ଲାଞ୍ଛିଗଢ଼ ହଞ୍ଚିଟାଳର କାର୍ଯ୍ୟ ଛାଡ଼ିଥିଲେ ବି ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଜନଜୀବନ ତାଙ୍କୁ ବେଶ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । ଆଦିବାସୀ କଳାକୃତିର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ସେମିନାର ସହ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଆୟୋଜନ କରି ଆସୁଛନ୍ତି ସେ । ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଜୀବିକାକୁ ନେଇ ‘ସାହାଶା କାହାଣା’ ନାମରେ କେତେକ ଗଞ୍ଜ ଲେଖୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କାହାଣାକୁ ନେଇ ୧୦୧୭ରେ ‘ବାପା’ ନାମରେ ୧୨ ମିନିଟ୍ ଅବଧୂର ଏକ ଶର୍ଟ ଫିଲ୍ମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ ମାନସ ପରିଦ୍ରା । ୧୦୧୭ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୩୦ ମିନିଟ୍ ଅବଧୂର ଶର୍ଟ ଫିଲ୍ମ ‘ମା – କାହାଣା ପ୍ରତି ଘରର’କୁ ଗୋଆ ଏବଂ ପୁଣି ଫିଲ୍ମ ଫେର୍ଶିଭାଲରେ ଛୁରା ୩ କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁରୁଷାର ମଳିଥିଲା । ୧୦୧୮ରେ ୪୫ ମିନିଟ୍ର ଶର୍ଟ ଫିଲ୍ମ ‘ସିଦ୍ଧର୍ଜନ-ରଙ୍ଜ ସାଙ୍ଗୁଟିର’ ପରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଆଉ ଏକ ଶର୍ଟ ଫିଲ୍ମ ‘ବନ୍ଧନ–ଏକ ଉରର ଦାନ୍ତିଦର’ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଲାଗି ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି ।

ଗତବର୍ଷ କରୋନା କାମ୍ଯା ବିସ୍ତାର କଲା । ମହାମାରୀ ସମୟରେ ରାତିରେ
ତ୍ରେମରୁ ଓହାଙ୍କବା ପରେ ବହୁ ଲୋକ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଷ୍ଟେଶନ
ବାହାରେ ଗାଡ଼ିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହୁଥିଲେ । ଏହିଭିଜି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ
ସୋଠାରୁ ନିଜ ଗାଡ଼ିରେ ନେଇ ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରିଥିଲେ । ଆଉ ଅନେକ କରୋନା ମୃତ୍ୟୁକଳ୍ପ ନେଇ ଶ୍ରୀନାରାୟଣରେ ସନ୍ନାରର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଇଛନ୍ତି । ଏବେ ପୁଣି କରୋନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲହର ଚାଲିଛି ।
ଆଜେବୋଲେଶନରେ ରହୁଥିବା ପାଇଁ ତଥା ହସ୍ତପିଟାଲରେ କରୋନା
ଗୋଟିଏକ୍ ଆଚେଷ୍ଟାଙ୍କ ପାଇଁ ରହି ଖାଦ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଇଛନ୍ତି । ଏଥାହ

ଏଥର ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ କରୋନା ମୃତକଙ୍କ ସଜ୍ଞାଗରେ ସମୟ ବିତାଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏତଳି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପଡ଼ୀ, ପୁତ୍ର ଓ କନ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟୋଗ ଜୀବିଆସନ୍ତି ।

“ସବୁଦିନ ମୁଆ ମୁଆ ସମସ୍ୟାକୁ ସାମ୍ବା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି। ତଥାପି ‘ଛାଡ଼ ନାହିଁ, ଏହି ଅମାନ ଚେଷ୍ଟାହିଁ ତୁମକୁ ମୁଳି ଆଡ଼କୁ ନେଇଯିବ’। ମୋର ଗୁରୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଠାକୁର ଅମୁକୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଏହି ବାଣୀ ମୋ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି। ସେବାରୁ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ମିଳୁଛି, ତାହା ପୁଣି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ପେରଣା ଯୋଗାଉଛି ବୋଲି ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତି ଦିଲୀପ ।

– ବୀରଭଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ

ରୂପାନ୍ତର

-ସଞ୍ଚାଯ ଭଙ୍ଗ

ଚାରିଥର ସରପଞ୍ଚ ଓ ଥରେ କୁଳ ଚେଯାଇମାନ୍ ସ୍ନୋଇ ପାରିଥିବା ଆମ ଗାଁ ନଷ୍ଟା ତ୍ର୍ଯାପାଠୀଙ୍କର ଭାରି ଖାତିର ଥିଲା ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ । ନଷ୍ଟା ତ୍ର୍ଯାପାଠୀ ନିଜ ଅପାଠୀଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସରଦେଶଙ୍କ ନାଁରେ ଆମ ଗାଁରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ଏକ ବାଲିକା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଲୟ, ଯେଉଁଠାରୁ ଏବେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୁଇ ତିନି ଜଣ ଝିଆ ରାଜ୍ୟପୁରରେ ପାଠରେ ଶୁଭ ନାଁ କରୁଛନ୍ତି । ଆମ ଗାଁ ଛକ୍କୁ ଗାଁ ଲୋକେ ନଷ୍ଟା ତ୍ର୍ଯାପାଠୀଙ୍କ ନାଁରେ ନାମକରଣ କରିଯାଇଛନ୍ତି ଅନେକ ଦିନରୁ, ନଷ୍ଟା ଛକ୍କୁ ନାଁରେ ।

ନଷ୍ଟା ତ୍ର୍ଯାପାଠୀଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ପୁନ୍ତ୍ର ଜଗନ ତ୍ର୍ଯାପାଠୀ ଓ ରେ ଜଗୁଡ଼ାଇ ବାରମ୍ବାର ମାଟ୍ରିକ ଫେଲ ହେଲା ପରେ ଛୋଟମୋଟ ଠିକାଦାରି କାମ କରନ୍ତି ଏବଂ ବାପା ଛାତ୍ର ଯାଇଥିବା ଚାରିବାଟି ସମ୍ପର୍କ ଦେଖାଶୁଣା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ଜଗୁଡ଼ାଇ ଛାତ୍ର ପୁନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚତାର ଏକ ଦୀଘଦେଖୁ ମଣିଷ । ରାତିରେ ବୁଲେଇ ଶବ୍ଦ ହେଲେ ଆମେମାନେ ଜାଣୁ ଜଗୁଡ଼ାଇ ଘରକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି ଏବେ ।

ଜଗୁଡ଼ାଇଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଭାଦେବୀ ଆଜିକାଲି ଆମ ଗାଁରେ ଥିବା ସରବର୍ତ୍ତା ସ୍ଵର୍ଗ ସହାୟକ ଗୋପୀର ସମ୍ପାଦିକା । ହଠାର ସମସ୍ତକୁ ପୁନ୍ତ୍ର ଓ ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ କରିଦେଇ ଜଗୁଡ଼ାଇ ନିଜ ବୋଉଙ୍କ ନାଁରେ ଚାଲିଥିବା ସରବର୍ତ୍ତା ବିଦ୍ୟାପାଠୀର ଗୋପି ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଅଧିକାରଣ କରି ଧରାପଢ଼ି ଏବେ ଜେଳ ଗଲେ । ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣକୁ ଆଧାର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁମ ସାତ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଶିତ କଲେ ।

ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦିତକିଲା । ଜଗୁଡ଼ାଇ ମୁକୁଳିଲେ ଜେଳରୁ ଚୌହାର ଜେଳରୁ ଗୋଟେ ପୁଅରରେ ଜଗୁଡ଼ାଇ ଆସିଲେ ଆମ ଗାଁରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ତଳେ । ପରେ ପରେ ଶାସକ ଦଳକୁ ମୋଟ ଅଙ୍ଗର ଚଙ୍ଗ ଦେଇ କିମିଆଣିଲେ ଏମାଲ୍‌ଏ ଚିକିତ୍ସା । ନିର୍ବାଚନରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅର୍ଥ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରି ବିଧ୍ୟାକ ଭାବରେ ବହୁଳ ଭୋଗରେ ଜିଲ୍ଲେ ଓ ନିଷ୍ପକମାନଙ୍କ ପାଠି ହୁଏ କରି ଦେଇ ଗଣିଯାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ଶପଥ ନେଲେ ଗଲା ଥର ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ଅନ୍ଦଳ୍ବଦଳ ହେଲା ବେଳେ ।

ମୋ ଜେଜେମାଁ କହୁଥିଲା, “ଏଇଟା କୋଉ ବଡ଼ କଥା କି ? କିସ ପୁଣି ଦେଖା ନ ଯାଏ...”

ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭାବୁଥିଲି ...

ତାଆଣୀ ତିଦାଣି..., ତାଆଣୀ ତିଦାଣି..., ତାଆଣୀ ତିଦାଣି..., ତାଆଣୀ ତିଦାଣି... !

ଘଣ୍ଟ ଘଣ୍ଟ ଖୋଲ ତାଳ ବାବୁଥିଲା ଲାଞ୍ଖାଇ ମାଁ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପଥର ବିଶ୍ରବ ସାମାରେ । ପାଖାପାଖ ଶହେ ସରିକି ଲୋକ ବୁଝୁ ହୋଇଥାଏ ତିମାଙ୍କ ଆସ୍ତାନ ଚାରିପଟେ ।

ଆମ ଗାଁ ସ୍କୁଲ ପଡ଼ିଆରେ କାହିଁ କେତେ ବର୍ଷ ଆଗରୁ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ପ୍ରକାଶ ବଡ଼ ବରଗଛ । ସେଇଠି ମାଁ ଲାଞ୍ଖାଇ ଦେବାଙ୍କର ପାଠୀ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଷ୍ଟମ ଦିନ ସେଇଠି ଗୋଟେ ବଡ଼ ମେଲାହୁଏ । ମାଁଙ୍କ ଲାଞ୍ଖ ମନସିଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁମାନେ ନିଜ ସାଧମତେ କୁଳତ୍ରା-ଗଞ୍ଜା ଓ ଛେଳି-ବୋଦା ବଳିଦୀଥିଲା । ଆଜିକାଲ ଲୋକମୁଖରେ ଶୁଣ୍ୟାଏ ଆମ ଗାଁ ଲାଞ୍ଖାଇ ଠାକୁରାଣୀ ଶୁଭ ପ୍ରତ୍ୟେଷ କାଲେ ।

ଆମ ଗାଁରେ ବୁଲଗ ପୋଖରା । ଗୋଟିଏ ନଷ୍ଟା ଗାଡ଼ିଆରେ ମଳିଖିମାନେ ଗାଧାନ୍ତି । ସେଇଠି ଥାଏ ଧୋବାରୁ । ସରପୋଖରାର ମୁଖ୍ୟ ବୁନ୍ଦରେ ଥିଲା ଏକ ଚିକଣ ପଥର । ଗାଁ ଲୋକମାନେ ସେଇ ପଥର ଉପରେ ଗୋଡ଼ ଘଷନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଲୋକ ତା ଉପରେ ବସି ଗୁଡ଼ାଖୁ ଘଷନ୍ତି ।

ହଠାର ଦିନେ ଗାଁ ପୋଖରା ପାଇଁ ସାଂସଦ ପାଣିରୁ ଗଙ୍ଗା ଆସିଲା ପୋଖରା ଚାରିପଟେ ହେବ ସିମେଣ୍ଟ ପାହାଚ । ଜଗୁଡ଼ାଇ ନେଲେ ତା’ର ଠିକା ଦାନ୍ତିର । ହଠାର ବୁନ୍ଦ ପଥରଟି ଗୋରି ହୋଇଗଲା । ପରେ ଆମେ ଦେଖିଲୁ, ରଙ୍ଗ ଧୋବଣୀ ତା ଉପରେ ଲୁଗା କାହୁନ୍ତି ।

ସେଇର ଖରାହୁନ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ଆମ ସହପାଠୀମାନଙ୍କର କଲେଜେପତ୍ର ସରିଯାଇଥାଏ । ନଷ୍ଟା ଗାଡ଼ିଆରେ ପାଣି ନ ଥିବାରୁ ନଷ୍ଟା ନଷ୍ଟା ଦିଶୁଥାଏ ଗାଡ଼ିଆଟି । ମୁଁ ଏବଂ ମୋର ତିନେଇଶ ସାଙ୍ଗ ବୁନ୍ଦରେ ଥିବା ସେ ଚିକଣ ପଥରଟିକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଣ୍ଡେଇ ନେଇଥାଏଇ ଶୁଲ୍କ ପାଞ୍ଚ ପଡ଼ିଆରେ ଥିବା ସେଇ ପ୍ରକାଶ ବରଗଛ ମୁଣ୍ଡକୁ ।

ବରଗଛ ମୂଳ ଚାରିପଟ୍ଟକୁ ସପା କରିଦେଇ ଆମେ ସେଇ ପଥର ଉପରେ କିନ୍ତୁ ସିନ୍ଧୁର ଓ ଜଡ଼ାତେଲ ଗୋଲେଇ ପଥର ଚାରିପଟେ ବୋଲିଦେଲୁ । ପଥର ଚାରିପଟେ ବୁଢ଼େଇଦେଲୁ ସାଲୁକନା ଓ ଲମ୍ବେ ଦେଲୁ ମଧ୍ୟରମାଲଟେ । ତା ପରଦିନଠାରୁ ଗାଁ ଲୋକମାନେ ଜାଣିଲେ ଲାଞ୍ଖାଇ ଠାକୁରାଣୀ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲେ ଆମ ସ୍କୁଲପଡ଼ିଆରେ ଥିବା ବରଗଛ ମୂଳେ ।

ଜଗୁଡ଼ାଇ ଅପରାଧୀରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ହେଲା ପରି ବୁନ୍ଦପଥର ବିପାଳିତ ଯାଇଥାରେ ପ୍ରତ୍ୟେଷ ଦେବ । -ଲୁହିନ ବିହାର, ରମ୍ଭଗେଶ୍ଵରପୁର,
ଭୁବନେଶ୍ବର, ମୋ: ୯୪୩୭୩୭୪୪୮୧

ବାପା ଓ ଶଶି

ବାପା !!

ଜୀବନର ଘନ ଅନ୍ଧକାର ଗୁଡ଼ର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାପର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଭା !!
ପୁହୁଁରେ ଦୟିକତାର ସର
ଅନ୍ତରରେ କୋମଳ ହୃଦୟର ଅଧିକାରୀ,
ଦୂର ଆକାଶର ଦିଗଳୁମ୍ବର
ପ୍ରତ୍ୟେଷ ନାଲି ଆହୁର୍ମା ।

ବାପା !!

ବାସ୍ତବର ପଦ୍ମର ପଦ୍ମମ !!
ସତେଜ ହସର ମଧ୍ୟର ସଙ୍ଗାତରେ
ବିଭୋର ପ୍ରେରଣାର ସ୍ତୋତ୍,
ବସୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷାର ଉଜ୍ଜାଗର,
ହୃଦୟ ଭିତରୁ ବାହାରୁଥିବା
ଭାବର ଉଦ୍ଦେଶ ତରଙ୍ଗ,
ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତିଲା ଆଲିଙ୍ଗନ,
ଅପୂର୍ବ ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ।

ବାପା !!

ପ୍ରାତି ସରରେ ନାନାବାୟା ଗାତି ଗାଉଥିବା
ଏବଂ
ଶୀତଳ ପବନର ନରମ ସର୍ପରେ
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ରାତିର ନୀଳାଭ ଦାପଣିଷା ।

ବାପା !!

ସୁମାଳ ଆକାଶର ଡିଲିମିଲ ଚାମ୍ବୁଆ,
ଅନନ୍ତ ସମୁଦ୍ରର ନୀଳ ଜଳବାଶି,
ଅପ୍ରସର ଉତ୍ତିଲା ଆଲିଙ୍ଗନ,
ଅପୂର୍ବ ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ।

ବାପା ଶଶିର
ଶଶିର ଜିବା !!

-ରାଧାମୋହନ ପାଣିଗ୍ରାହା
ଗ୍ରାମ-ପଦ୍ମପୁର, ଜିଲ୍ଲା-ରାୟଗଡ଼ା
ମୋ-୮୮୭୭୩୭୪୭୪୭୩୩୩୩

ସାର

ସମୟ ମିଳିଛି

ସାରା ଅଳ୍ଲା ଖାଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନ ସରେ । କାରଣ ଏତେଦିନେ
ତାଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମୟ ମିଳିଛି । ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଏ ନେଇ ବେଶ
ସବେତନ ରଥୁଥିଲେ । ତା'ସବୁ ନିଜର ବ୍ୟସ ଦୈନିକିନ ରୁଚିନ୍ଦିନ
ମଧ୍ୟରେ ଏଥୁପାଇଁ ସମୟ ବାହାର କରୁଥିଲେ । ହେଲେ ଏବେ
ତ ପ୍ରତିର ସମୟ ମିଳିଛି, ତେଣୁ ସେ ଏଥୁଲାଗି ଅଧିକ ସମୟ
ଦେଉଛନ୍ତି । ତାହା କ'ଣ ଜାଣନ୍ତି ? ନିଜକୁ ପିର ରଖୁବା ।

କଥା କ'ଣ କି ଗତ କିମ୍ବି ମାସ ହେବ କରୋନାର ଦ୍ଵିତୀୟ
ଲହର ପାଇଁ ପିଲ୍ଲ ଶୁଠ୍ଟି ବନ ରହିଛି । ତେଣୁ ସାରାଙ୍କୁ
ଘରେ ହଁ ରହିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଅସଲ କଥା ହେଲା
ଘରେ ମାନ ପରାଦର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ତାଙ୍କର ଓଜନ
ଟିକେ ବଡ଼ିଯାଇଛି । ତେଣୁ ଏଇ କିମ୍ବି ସପ୍ତାହ ହେଲା
ସେ ନିଜ ଓଜନ କମାଇବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ଡାକ୍ଟର୍ ସହ ଘରେ ଏକ୍ଷରସାଇଜ
ଯୋଗ, ପ୍ରାଣ୍ୟାମ କରୁଛନ୍ତି ।
ନିଜର ଏଭଳି ଯୋଜନା ବିଷୟରେ
ସେ କହନ୍ତି, ‘ମୁଁ ମୋ ପିରନେସନ୍ତୁ
ନେଇ ସବୁବେଳେ ସବେତନ
ଥାଏ । ହେଲେ କୋଡ଼ିତ ଭିତରେ
ମୋ ପିରନେସ ଟିକେ ଏପଟ
ସେପଟ ହୋଇଯାଇଛି । ଫଳରେ
ମୋ ଓଜନ ବଡ଼ିଯାଇଛି । ତେଣୁ
ପ୍ରତିଦିନ ଏକ୍ଷରସାଇଜ ପାଇଁ ଏବେ
ଅଧିକ ସମୟ ଦେଉଛି’ । ସାରା
ନିଜର ଏକ୍ଷରସାଇଜ ଫଂଗୋ ନିଜ
ଯୋଦିଆଳ ମିତିଆରେ ସେମାର କରିବା
ପରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଏବେ ଭାଇରାଳ୍
ହୋଇଛି ।

११

ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନ୍ତରାଳେ

କିଆରା ଆଡ଼ିମ୍ବନୀ ବଲିଉଡ଼ରେ ଏଣ୍ଟି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ନାମ କ'ଣ ଥିଲା
କାଣନ୍ତି ? ଆଳିଯା ଆଡ଼ିମ୍ବନୀ । ହେଲେ ଏହା ଆଳିଯା ଭଜଙ୍କ ନାମ ସହ
ସଂଯୋଗ ରହୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ସ୍ଥିନ୍ ନେମ ଅଳଗା ରଖିବାକୁ ଜଣେ ପରାମର୍ଶ
ଦେଇଥିଲେ । ସେ କିମ୍ ଥିଲେ କାଣନ୍ତି ? ସଲମାନ ଜ୍ଞା । ଆଉ ତାଙ୍କ ପରି ଅଭିନେତାଙ୍କ
କଥାକୁ ଏତାଇ ପାରି ନ ଥିଲେ କିଆରା । ଶେଷରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥିନ୍ ନେମ ଆଳିଯାକୁ
ପରବର୍ତ୍ତନ କରି କିଆରା ରଖିଥିଲେ । ଏ ନେଇ ସେ ସବୁବଳେ ସଲମାନଙ୍କୁ ହଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଦେଇଥାଅଛି । ବଲିଉଡ଼ରେ ତେବୁଣ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଲିଙ୍ଗ ହେବା ମାତ୍ରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
ସିନେମା ଦେଖୁଥିଲେ ସେ । ଏହି ସମୟରେ ସେ ପିଲାଙ୍କ ଗୋପାଙ୍କ ଅଭିନାତ ପିଲା

ଦେଖୁବାକୁ ବେଶୀ ପଥସ କରୁଥିଲେ । ଆଜ୍ଞା କରିବା ସହ ମାସ ମିତିଆ
କମ୍ପୁନିକେଶନରେ ଟିଗ୍ରୀ ହାସଳ କରିଛନ୍ତି କିଆରା । କଲେଜରେ ପଡ଼ିବା
ସମୟରେ ଥରେ ସେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସେମାନେ ରହୁଥିବା
ଭୂମରେ ହତୀବ ନିଆଁ ଲାଗିଯାଇଥିଲା । ହେଲେ କାହାର କିଛି କ୍ଷୟକ୍ଷଟି
ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅଭିନୟ ଜଗତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବ କିଆରା
ଏକ ମେ ସ୍କୁଲରେ କିଛି ଦିନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଭାବରେ କାମ କରିଥିଲେ ।
ଖାୟ କଥା ହେଲା ତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ମାତ୍ର ମାସ ହୋଇଥିଲା
ତାଙ୍କୁ ଏକ ବେବି ପାଉଡ଼ର ବିଜ୍ଞାପନରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

କିଆରା

ନଗାରମନକଥା

ଜଗା କଲେଜରେ ପଡ଼େ । ନିଜେ ଅସୁରିଧାରେ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟର ହାତ ବଢ଼ାଇବ
ପଛାଏ ନାହିଁ । କଲେଜରେ ପଡ଼ିବା ସମୟରେ ତାକୁ ନିଜର ପ୍ରେମ ଜାଳରେ ବାଷି ଦେଇଛି ରାଗିଣୀ ନାମ
ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟିଏ । କିନ୍ତୁ ଲଭ୍ୟ ଚକ୍ରରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଚାହେଁନା ଜଗା । ତେବେ ଜଗାକୁ ନେଇ ରାଗିଣୀ ଯେଉଁ ସ୍ବର
ଦେଖୁଛି ତାହା ସଫଳ ହେଉଛି ତ ? ପ୍ରଥମେ ପ୍ରେମ ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣି ଥିବା ଜଗା, ରାଗିଣୀକୁ ପ୍ରେମି
ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି ତ ? ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ରହୁଛି ରିକିଞ୍ଜ ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଆ ସିନେ
'ଆଗୋଗ୍ରାମ'-ଏ ସାଇନ୍ ଅପ୍ରଳାଭ କରିବାରେ । ତେବେ ଏତଭି ପ୍ରେମ କାହାଣୀରେ ଆଗୋଗ୍ରାମର ଭୂମିକା କ' ।
ତାହା ସିନେମାଟି ଦେଖିଲେ ହିଁ ଜୀବିପାତ୍ରିବେ । ଏ.ଆ.ର. ରହମାନ ଏବଂ ପ୍ରସନ୍ନ ଦ୍ଵିବେଳଙ୍କ ପ୍ରୟୋକ୍ଷିତ ଏ
ସିନେମାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛନ୍ତି ରମେଶ ରାଉତ । ଖାସ କଥା ହେଲା, ଦୀପକ (ଜଗା)ଙ୍କ ଅପେକ୍ଷିତରେ
ଏଥରେ ସ୍ଥିର ଶୋଯାର କରିଛନ୍ତି ମତେଲିଂବୁ ବଢ଼ି ପରଦାରେ ପାଦ ରଖିବାକୁ ଯାଉଥିବା ନବାଗତା ସ୍ଥାପା ।

A portrait of Indian actor Paresh Rawal, showing him from the chest up. He has dark hair and is wearing a blue button-down shirt over a yellow t-shirt. The background is a solid blue color.

ଅଲରାଇଷ୍ଟର ପରେଶ

ପରେଶ ରାତ୍ରି—କେବଳ ନାମ ହଁ ଯେଷ୍ଟେ ଭୂମିକାଟି ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି, ତାହାକୁ ନେଇ ଆଣି ଥୋଇବାରେ ସେ କେତେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ତାହା କହିବା ବାହୁଦୂର୍ୟ । ନିକଟରେ ସେ ତାଙ୍କର ୨୭ ତମ ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନ କରିଛନ୍ତି । କେବଳ ସେଟିକି ମୁଁହଁ, ବଳିଉତ୍ତରେ ଦୀର୍ଘ ୪୦ ବର୍ଷ ଧରି ସେ ନିକର ଅଭିନୟ କ୍ୟାରିଯର ଜାରି ରଖୁଛନ୍ତି । ନିକର ଅଭିନୟ ଦକ୍ଷତା ବଳରେ ପରେଶ ନିକରୁ ଜଣେ ଅଲଗାରୁତ୍ତର ଭାବରେ ପରିଚିତ କରାଇପାରିଛନ୍ତି । ଖଳନାୟକୀ, କମେଡ଼ି ହେଉ ଅବା ଚରିତ୍ର ଭୂମିକାରେ ସେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ବୃଦ୍ଧଯରେ ହାସାଲ କରିଛନ୍ତି ବ୍ୟାନ । ନିକଟରେ ପରେଶଙ୍କ ଆକ୍ରି ଦକ୍ଷତାକୁ ଝୁରି ଝୁରି ପ୍ରଶାସା କରିଛନ୍ତି ଅନ୍ୟତମ ନାମୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରିୟଦର୍ଶନ । ‘ହେବାଫେରି’ ର ବାବୁ ଭାଇ ଭୂମିକାରେ କିଏ ଅଭିନୟ କରିବ ସେ ମେଲା ଟିକେ ଅତ୍ରୁଆରେ ପଢ଼ିଥୁଲେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ । ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ସେ ପରେଶଙ୍କ କଥା ଚିନ୍ତା କଲେ ସତେଯେମିତି ତାଙ୍କୁ ଖୋଜିଲା କିମିଲିଯାଇଥୁଲା । ଏହି ଭୂମିକାଟି ପାଇଁ ପରେଶ କେତେ ପ୍ରଶାସା ସାହିତ୍ୟରେ ତାହା କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

၁၀၁၉

ରୋଜଗାର ଟଙ୍କାରେ ଉତ୍ତରୀକୁ ଶାଢ଼ୀ ଦେଇଥିଲି

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁରରେ ମୋ ଜନ୍ମ। ପ୍ଲାନିଆ
ଗୋପାଳ ସୃତି ବିଦ୍ୟାପାଠ୍ୟ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାସ କରିବା
ପରେ ଶୈଳବାଳୀ କଲେଜରେ ନାଁ ଲେଖାଇଥିଲା।
ସେଠାରୁ ଅର୍ଥାନ୍ତି ସମ୍ମାନରେ ବି.୬. ପାସ କରି
ରେତେମ୍ବୁ କଲେଜରେ ଓଡ଼ିଆରେ ପି.ଜି. କଲି।
ତା'ପରେ ଓଡ଼ିଆ ଅଧ୍ୟାପିକା ଭାବେ ମୋର ଚାକିରି
ହୋଇଗଲା। ସମ୍ବଲପୁର ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ହେଲା ପ୍ରଥମ ପୋଷ୍ଟି। ସେଠାରେ ୧୩ ବର୍ଷ ରହିବା
ଭିତରେ ମୁଁ ପିଏର୍ଟି. ସାରି ଡକ୍ଟରେଙ୍କ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଳ
କରି ଯାଇଥିଲା। ତା'ପରେ ଜି.୬.ମ୍. କଲେଜକୁ ବଦଳି
ହୋଇଗଲା। ସେଠାରେ ମାତ୍ର ୨୭ବର୍ଷ ରହି ପୂରୀ
ଏସ୍.ସି.୬.ସ୍. କଲେଜକୁ ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା ଭାବେ ପ୍ରମୋଶନ
ପାଇଁ ଗଲି। ୪ ବର୍ଷ ପରେ ମୁଣ୍ଡ ମୋର ବଦଳି ହେଲା
ଆଉ ମୁଁ ପୂରୀ ସରକାରୀ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ
ଗଲି। ସେଠାରେ ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା ଭାବେ କିନ୍ତୁ ନିମ୍ନ କାମ
କରିବା ପରେ ପ୍ରିମ୍ପାଲାର ଦାୟିତ୍ବ ମିଳିଲା। ଆଉ
ଶେଷରେ ସେହି ଦାୟିତ୍ବରେ ରହି ୨୦୦୮ ଅଗଷ୍ଟ
ମାସରେ ଚାକିରିରୁ ଅବସର ନେଲି। ଅବସର ପରେ ବି
୪ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୁଁ ଗାଲାଲୁ ଡ୍ରେପ୍‌ପେନ୍‌ଯାର କମିଟିର ଜଣେ
ମୋଯର ଭାବେ ଦାୟିତ୍ବ ନିର୍ବିହ କରିଥିଲା। ତେବେ ଚାକିରି
କରି ରୋଜାଗାର କରିବାର ବନ୍ଦୁ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ସାକୃତିପ୍ରାୟ
ନାଟ୍ୟ କଳାକାର ଭାବେ ଆକାଶବାଣୀରୁ ଗୋଜିବାର

କରି ସାରିଥିଲି । ଏହା ଥୁଲା ଯୁଜୁ ଦ୍ଵୀପ ପଡ଼ିବା ସମୟର
କଥା । ସ୍ଥଳ ନାଟକ, କଲେଜ ନାଟକ ତଥା ମଞ୍ଚ
ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିବାର ନିଶ୍ଚା ସେତେବେଳେ
ମୋତେ ବେଶ ଘରିଥିଲା । କେବଳ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲି
ତାହା ମୁହଁଁ, ଧାରେ ଧାରେ ନାଟକ ଲେଖିବା ପ୍ରତି
ବି ମୋର ମନ ବଳିଲା । ଆକାଶବାଣୀକୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖା
ପଠାଇଲି । ସେଠାରେ ମୋ ଲେଖା ମନୋମାତ
ହେବା ସହ ସେଥୁରେ ଅଭିନୟ କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଗଲା । ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରି
ସେ ସମୟରେ ଆକାଶବାଣୀରୁ କିଛି ପାରିଶ୍ରମିକ
ପାଇଥିଲି । ସେହି ପାରିଶ୍ରମିକରେ ମୁଁମୋ ସାନ ଭଉଣୀ
ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଶାଢ଼ି କିମ୍ବିଥିଲି । କାରଣ ସେ ଥୁଲା
ଭାରି ଅଭିମାନ, ତା'ର ସମ୍ମୁ ଜିନିଷରେ ଥଳା ଲୋଭ ।
ଶାଢ଼ିଟିଏ ପାଇଁ ମୋ ପାଖେ ଜିଦି କରିବାରୁ ମୁଁ ତାକୁ କିଣି
ଦେଇଥିଲି । କ୍ରମେ ଆକାଶବାଣୀରେ ଗୋଟିଏ ପରେ
ଗୋଟିଏ ନାଟକରେ ଅଭିନୟ କରିବା ସହ ଯୁବବାଣୀ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବି ଭାଗ ନେଲି । ନାଟକ ବ୍ୟତୀତ ମୁଁ
ଅନେକ ଗପ, କବିତା, ସମାଲୋଚନା ଭିଜିକ ଲେଖା,
ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କରି ସମ୍ବନ୍ଧ ଲେଖା ମଧ୍ୟ ଲେଖିଛି ଆଉ
ତାକୁ ନେଇ ବହି ବି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଯେମିତି କି: ସ୍ଵପ୍ନ
କଢ଼, ଅପସରା, ଅଞ୍ଚଳ ଧଢ଼, ବରପ ଦୁର୍ଗର ନକସା,
ଅସ୍ତ୍ରୀ ଭାଗାରଥ ତାରେ, ଅନ୍ଧକାରେ ଅଦିତୀ ନାମରେ

ଏଟି ଗେପ ବହି, କାହା ପରି କେହି ଜଣେ ନାମରେ ଗୋଟିଏ
କବିତା ବହି, ନାଟ ମଣ୍ଡପରେ କେହି ନାହାନ୍ତି ନାମରେ
ଗୋଟିଏ ନାଟ୍ୟ ପୁସ୍ତକ (ଯେଉଁଥିରେ ରହିଛି ଅପରାହ୍ନ
ଖରା, ଆମର ନେତା, ସ୍ଵର, ବିନାଶ କାଳେ, ମଧ୍ୟାତ୍ର ନାହିଁ ନାମରେ ୪ଟି ନାଟକ), ଅନ୍ଦେସାର ଅନ୍ୟନାମ,
ଓଡ଼ିଆ ଗାଁଟ କବିତାର ଆଧୁନିକ ପର୍ବ ଏମ ଭାଗ ଓ
୨ୟ ଭାଗ, ଉଚ୍ଚଲାୟ ଭାଷ୍ୟକ କଳା କୃତି ନାମରେ ୪ଟି
ସମାଲୋଚନା ପୁସ୍ତକ ତଥା ଉଚ୍ଚଲାୟ ଲୋକସଂସ୍କୃତି
ଓ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ, ବ୍ରହ୍ମଦାରୁରୁ ଦୂର୍ବାଦଳ, ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ଓ
ତାଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ଭକ୍ତ, ତରୁ ତେଥ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ, ରଥ
ସଂହିତା, କ୍ଷେତ୍ରଶାମ ମଧ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରମ ନାମରେ ପ୍ରାୟ ଏଟି
ଜଗନ୍ଧାଥ ସଂସ୍କୃତ ସମ୍ପର୍କ ପୁସ୍ତକ ମୋର ଯା' ଭିତରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଯାଇଲାଣି । ତା'ହିନ୍ତା ଭକ୍ତ କବି
ଶାଳବେଗଙ୍କର ପ୍ରାୟ ୧୨୭ଟି ଉଚ୍ଚନ୍ତରୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ
ବହି ବି ମୋର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି, ଯାହାର ନାମ
ହେଉଛି 'ଭକ୍ତ କବି ଶାଳବେଗଙ୍କର ରଚନା ସମ୍ପର୍କ' ।
ସେହିପରି ପ୍ରାୟ ୧୭ଟି ନାଟକ ଓ ଗାଁତିନାଟ୍ୟରେ ମୁଁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ମଧ୍ୟ ଦେଇଯାଇଛି । ଏସବୁ ବ୍ୟତାତ ୧୯୯୨
ମସିହାରୁ ମୁଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ରଥଯାତ୍ରା ଅବସରରେ ବିଭିନ୍ନ
ଚ୍ୟାନେଲ୍ ପାଇଁ ଧାରାବିବରଣୀ ଦେଇ ଆସୁଛି । ତେବେ
ସାହିତ୍ୟ ଓ ନାଟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ
ମୋତେ ଯା' ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ୫୦ରୁ ଉର୍ବ୍ବ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ

ପ୍ରାଧାପିକା, ଲେଖୁକା ତଥା
ଆକାଶବାଣୀର ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାସ୍ତ୍ର ନାଟ୍ୟ
କଳାକାର ଡା. ହୁଲସୀ ଓହା
ନିଜ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର
ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା କୁହୁକ୍ଷି...

ତରପୁର ପୂର୍ବକାର ଓ ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳିଥାଇଲାଣି, ଯାହା
ମୋ ପାଇଁ ଏକ ଖୁସିର ବିଷୟ । ଉତ୍ତବାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବଦ
ଥୁଲେ ଆଗରୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖାଲେଖନ ଧାରା ମୋର
ଏହିପରି ଜାରି ରହିବ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି । —ଅନ୍ତିମ

କଞ୍ଚି କଥାକୁ ତୋରା ଚାହାଣି, ସେଇବୁ ଥାରନ୍ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ

ସାଥୀ

ପ୍ରଶ୍ନ—ସେହି ସୁନ୍ଦରଗତର ଗୋରା ବାହୁଣି ମୋଟେ ଘାଇଲା
କରିଛି । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ତାକୁ ମୁଁ ମନେ ମନେ ଭଲ
ପାଇ ବସିଛି । ଯଦି ତା' ସାମନାରେ ମୁଁ ମୋ ମନ କଥା
କହେ, ସେ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବ ତ ?

-ପ୍ରକାଶ, ବୃଦ୍ଧପୁର

ଉଦ୍‌ଧର : ‘କାଞ୍ଚିଳ କଥାକୁ ଗୋରା ଗାହାଣି, ସେଇତୁ
ଆରମ୍ଭ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ।’ ଆପଣ ଯଦି ସେପରଚୁ କିଛି
ଗ୍ରୀନ୍ ସିଗନାଲ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଶୁଭସ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରମା
କାରଣ ମିଳିଥିବା ସୁଯୋଗକୁ ହାତଛଢା କରି ପରେ ସେ
ନେଇ ଅନୁଭାପ କଲେ କିମ୍ବା ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ। ତେଣୁ ଯଦି
ପାଣିପାର ଠିକ୍ ଅଛି ତେବେ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ପାଦ ଆଗକୁ
ପକାନ୍ତୁ। ବେଳକାଳ ଦେଖି ମନ ଭିଡ଼ରେ ଥୁବା କଥାକୁ
ସେହି ସୁନ୍ଦରୀ ସାମନାରେ ଓକାଳି ପକାନ୍ତୁ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ଜଣେ ଝିଅକୁ ବାରାଯାର ପ୍ରେମ ନିବେଦନ କରି
ବିପଳ ହେଉଛି । ଏବେ ସେ ମୋତେ ଦେଖୁ ହସୁଛି । ତାକୁ
ପୁଣି ଥରେ ଆପ୍ରୋତ କରିବି କି ?

-ଡି.କେ., ନବରଜଙ୍ଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
ଉଦ୍‌ଘର : ଯାହାହେଉ ଆପଣଙ୍କ ଆଗେମେଟ ଆଉ
ପୌର୍ଯ୍ୟ-ଦୁଇଟିକୁ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଜଣେ ଝିଆକୁ ପ୍ରେମ
ନିବେଦନ କରି ବିଫଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ।
ଏବେ ସେ ଝିଅଟ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖୁ ହସ୍ତି । ହେଲେ ସେହି
ହସରେ ଭାସ୍ୟାଳ ତା' ମନ ରାଜକେର ଘର କରିବାକୁ
ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ମନେ ମନେ ଛୀର କରିବାରିଲେଣି ।
ତେବେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ସେହି ହସନ୍ତୁ ଭଲ ଭାବରେ ପରଖ
ନିଅଛୁ । ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ଉପହାସ କରୁନ୍ତି ତ ? ତେଣୁ
ସେଉଳି ଝିଆକୁ ପ୍ରେମିକା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ
ହଜାରେ ଥର ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ । ଯଦି ସବୁ କିଛି ଠିକଠାକୁ
ଲାଗିଲା ତେବେ ମଗଜ ଖଟାଇ ଆଗେଇଲେ ହିଁ ଭଲ
ଦେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ- ମୁଁ ଅବିବହିତ। ଜଣେ ବିବାହିତା ପ୍ରେମରେ
ପଢ଼ିବାଇଛି । ଏପରି କି ତାକୁ ମ୍ୟାଗେଜ କରିବାକୁ ଛିର
କରିଛି । ଏ ଦେଉରେ କେମିତି ଆଗେଲାବି ଜୀବିତାରନ୍ତି ।

-ପେନ, ପୁରୀ

ଉତ୍ତର : ଆପଣ ଯାହାକୁ ପ୍ରେମ କରୁଛନ୍ତି ଆଉ
ମ୍ୟାରେଇ କରିବାକୁ ଡିଶାଇଛୁ କରିଛନ୍ତି ସେ ଜଣେ
ବିବାହିତା । ତାଙ୍କର ଘର ସଂଘର ଅଛି । ତାଙ୍କୁ ନିଜର
ମନର ମାନସୀ ସଜଳ ଯେଉଁ ପ୍ରେମ ରାଜକରେ ଘୂରି
ଦୁଲ୍ହାଙ୍କିତ ସେଥିରେ ଦୁଲ୍ହଙ୍କର ସହମତି ଅଛି ତ ? ସହମତି
ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ବୈବାହିକ ଜୀବନ କେତେ
ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ତାହା ଆମ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବାରୁଙ୍କିଛି ତ ?
ଏପରି ପ୍ରେମକୁ ଆଗେଇବା ଆଉ ସଫଳ ହେବା ସହଜ
କଥା ନୁହେଁ । ଯେତେସେମ୍ବବ ନିଜର ମାନସିକତାରେ
ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ଯଦି ବା ସେହି ଦିବାହିତାଙ୍କୁ ଦିବାହ
କଲେ ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ଭିକ୍ଷ୍ୟତରେ ଖୁସିର ମାହୋଲ
ଭିତରେ ରହିବେ ବୋଲି ଯେଉଁ ଆଶା ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି ତାହା
କେତେଦୂର ପ୍ଲାଯ୍ୟ ତାହା ମଧ୍ୟ ଚିତ୍ତା କରନ୍ତୁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—କଳେଜରେ ପଡ଼ିବା ସମୟରେ ଜଣେ ମୁଦ୍ରଣୀ
ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା । ଦୁଇ ବର୍ଷ ଦୁହଁ ପ୍ରେମର
ଉଚ୍ଚପୂର ମନ୍ତ୍ରା ନେଲୁ । ହେଲେ ହୋଇ ସେ ମୋ
ହାତଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ଏବେ ସେ ଆଉ ଜଣେ ନୁଆ
ପ୍ରେମିକ ସହ ଘୁରି ଲୁଣ୍ଠି । ମୁଁ କଣ କରିବି ?

-ବିଶ୍ୱଜିତ, ଯାଜପୁର

ଉତ୍ତର : ଆପଣ ଏବେ କ'ଣ କରିପାରିବେ ବୋଲି
ଭାବୁଛନ୍ତି ? ଯାହାକୁ ନେଇ କାହିଁ କେତେ ସ୍ଵପ୍ନ
ଦେଖୁଥିଲେ ସେ ତ ଆଉ ପାଖରେ ନାହିଁ । ଅଧା
ବାଟରେ ଧୋକା ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ପୁଣି ଏବେ ଆଉ
ଜଣେ ପ୍ରେମିକ ସହ ବୁଲୁଛି ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।
ଡେବେ ସେଉଳି ପ୍ରେମିକା କେତେ ଭରଯାଯୋଗ୍ୟ ତାହା
ଥରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମର ପାଉଶେଷନ
ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ଦୂର୍ବଳ ଥିଲା । ସେଥିରେ ଆଗ୍ରହ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ
କମ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେଉଳି ପ୍ରେମିକା ପ୍ରେମକୁ ଆଉ
ମନେ ପକାଇ ଫାଇଦା କ'ଣ କହିଲେ ? ଯେତେସମ୍ବଦ
ସେହି ପ୍ରେମିକାକୁ ନିଜ ମନରୁ ପୋଛି ଦିଅନ୍ତୁ । କାରଣ
ତାକୁ ଯେତେ ମନେ ପକାଇବେ ଆପଣଙ୍କ ମନ ଭିତରେ
ଝୁଲୁଥୁବା ଅନୁଭାପର ନିଆଁ ସେତେ ଲୋଲିଷାନ ହୋଇ
ଜଳିବ ଆଉ ସେଥିରେ ଆପଣ ସକୁଳି ହେଉଥିବେ ।

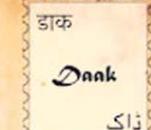
ମେହେରୁଙ୍କ ଟି ରାଧିକାଙ୍କ ପାଇଁ

ବାପା, ନିଜର ଲହୁ ଲୁହରୁ ଏକ କରି ଗଢ଼ି ସନ୍ତାନର ଭବିଷ୍ୟତ । ତାଙ୍କ ଅନୁଶୀଳନ, ପଥନିର୍ଦ୍ଦଶନ ପାଇଁ ହଁ ପିଲାମାନେ ପହଞ୍ଚାପାରନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟପୂରୁଷଙ୍କରେ । ଭାରତର ଲୋହ ନାରୀ ବା ଆଜରନ୍ତ ଲେଖିବାବେ ପରିଚିତ ତଥା ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଓ ଏକମାତ୍ର ମହିଳା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଲଦିରା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଜଣେ ନିର୍ଭୀକ ନାରୀ ଭାବେ ଗଢ଼ିବାରେ ବି ତାଙ୍କ ବାପା ତଥା ଭାରତର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁଙ୍କର ବହୁତ ବଡ଼ ଭୂମିକା ଥିଲା । ନେହେରୁ ଝିଅ ଲଦିରାଙ୍କୁ ଦେଇଥିବା ଟିଠି ପଡ଼ିଲେ ତାହା ସମ୍ମ ଜାଣିବୁଥା । ୧୯୭୮ ରେ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ଲଦିରାଙ୍କୁ ୩୦ଟି ଟି ଦେଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଲଦିରାଙ୍କୁ ୧୦ ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଚିତ୍ସବୁରେ ଲଦିରା ପୂର୍ବରୁ ପଚାରିଥିବା ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ନେହେରୁ ଦେଇଥିଲେ । ତାପର ସେଥିରେ ସଭ୍ୟତା, ଜାତି, ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ ବି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନେହେରୁ ଦେଇଥିଲେ । ସେଥିରେ ସଭ୍ୟତା, ଜାତି, ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ ବି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନେହେରୁ ଦେଇଥିଲେ । ଆଉ ସେଥିରୁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ମୁଁ ପ୍ରୟୋଗ କରେ । ଏବେ କିନ୍ତୁ ତୁମେ ମାତ୍ରୀରାରେ ଓ ମୁଁ ଆଲାହାରାଦରେ । ସିଧାସଳଖ କଥା ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୁଁ ଟି ମାଧ୍ୟମରେ ଏଇ ଦୁନିଆର ତଥା ଦୁନିଆ ଭିତରେ ଥିବା ଛୋଟ ବଡ଼ ଦେଶର ଛୋଟବଡ଼ କଥା ଲେଖୁ ଦୁମକୁ ପଠାଇବି । ଏହାପରେ ନେହେରୁ ଗୋଟେ ଗୋଟେ କରି ଅନେକ ଟିଠି ଲେଖିଥିଲେ । ସେଇ ଟିଠି ପଡ଼ିଲେ ଜାଣିବୁଥା, ଜଣେ ଯିତା କିମ୍ବଳ ଦେଖି ସହଜତାର ସହ ନିଜ ଝିଅକୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବର୍ଷର ଲଜିହାସ ଓ ସମାଜର ରାଜିନୀତିକୁ ବୁଝାଇଛନ୍ତି । ଏହିଥିରୁ ଟିଠିକୁ ନେଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ନାମ ଥିଲା ‘ଲେଜେର୍ ପ୍ରମା ଏ ଫାବର ରୁ ହିଜ ଡର୍’ । ଏହାପରେ ମୁମ୍ବି ପ୍ରେମାବାଦ ଏହାର ହିତୀ ଅନୁବାଦ କରିଥିଲେ । ହିତୀ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକର ନାମ ଥିଲା ‘ପିତା କା ପତ୍ର ପୁସ୍ତକ କେ ନାମ’ । ଏଥରେ ପ୍ରେମାବାଦ ନେହେରୁଙ୍କର ଚିତ୍ରାଧାରାକୁ ଏତେ

ଅଯୋଗ୍ୟ କରିଦେବ । ସାହସୀ ହୁଅ । ଦେଖୁବ ସମସ୍ତେ ଦୁମକୁ ଅନୁସରଣ କରିବେ । ତୁମେ ଜାଣିରଖୁବା ଜରୁଗୀ ଯେ, ବାପୁଜୀଙ୍କ ମେତ୍ତରେ ଚାଲିଥିବା ଆମର ସ୍ଵାଧୀନତା ଆବୋଳନରେ ଗୋପନୀୟତା କିମ୍ବା ଲୁଗାଇପାର କୌଣସି ପ୍ଲାନ ନାହିଁ । ଆମେ ଯାହା କରୁଛୁ ଅବା ଯାହା କରୁଛୁ ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ଭାବିତାତ ମୁହଁରେ । ଆମେ ଆଲୋକରେ ଥାଇ କାମ କରୁଛୁ । ଏମିତିକି ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜାବନରେ ବି ଆମେ ସ୍ଵର୍ଯ୍ୟସମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ବନ୍ଦୁତା କରିବା, କାମ କରିବା ଆଲୋକରେ । ଲୁହାନ୍ତିଭାବେ କିଛି କରିବା ନାହିଁ । ଯଦି ତୁମେ ଏଭଳି କର ତେବେ ତୁମେ ଆଲୋକର ସନ୍ତାନ, ନିର୍ଭାକ, ଶାନ୍ତିଭାବେ ମଣିଷଭାବେ ବିକରିତ ହେବ । ଆଉ ଯାହା ବି ଘରିବ ସେଥିରେ ମୋର ଭଲ ପାଇବା ଓ ଶୁଭକାମନା ରହିଥିବ ।

(୨) ପ୍ରିୟର ଜାନିରା,
ଭାରତରେ ବିବିଧତା ଭରି ରହିଛି । ଏଠାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ରଙ୍ଗରୂପ ଓ କ୍ଷମତାର ଲୋକ ରୁହୁଛି ।
ଭାରତର ବିବିଧତା ହଁ ଆମର ପରିଚୟ ।
ତରରେ କରୁଥିବା କାମ ଆବୋ ଉଚିତ
ନୁହଁବେ । ଜାଣିରଖ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟ ଭରୁ
ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଧର୍ମକୁ ନେଇ
ଦିଜାପଦ୍ମାଦ କରିବା ଠିକ ନୁହଁବେ ।
ପ୍ରିୟର ଝିଅ ଯିଏ ନିଜକୁ ବଦଳାଇ
ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ ହୁତି ସହ ଖାପ

Letters
from the attic

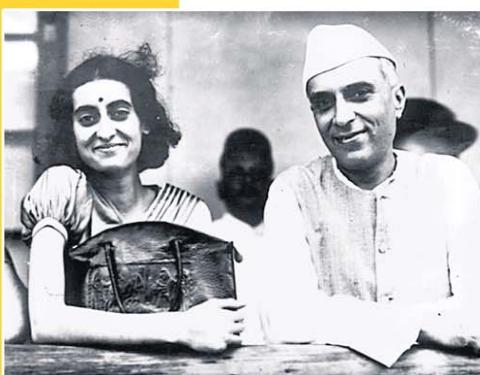
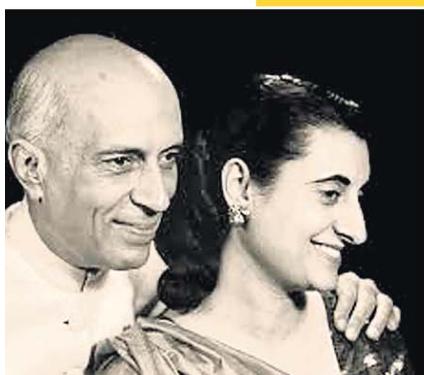
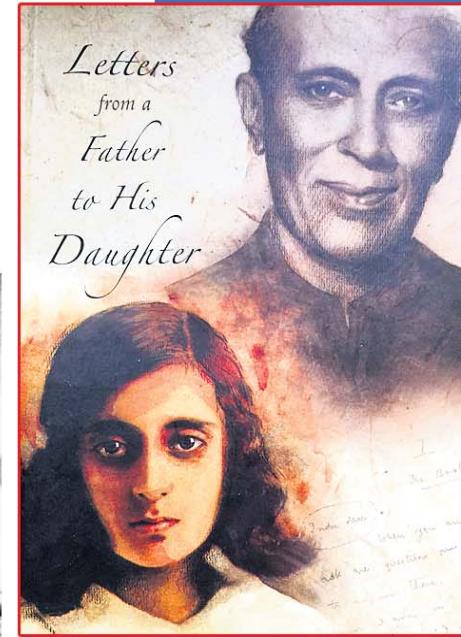

My dear Indira,

It is no easy matter to decide what is right and what is not. One little test I shall ask you to apply whenever you are in doubt. Never do anything in secret or anything that you would wish to hide. For the desire to hide anything means that you are afraid, and fear is a bad thing and unworthy of you. Be brave, and all the rest follows.

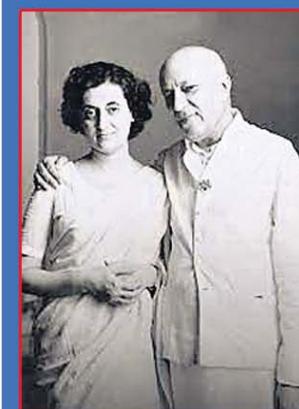
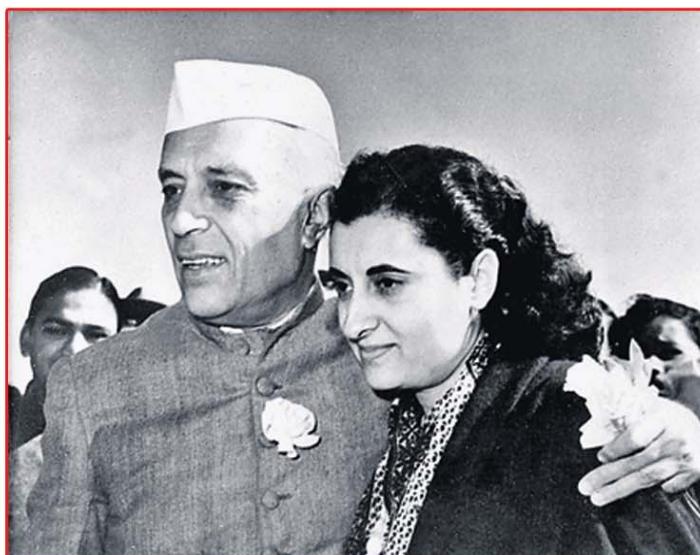
You know that in our great Freedom Movement, under Bapuji's leadership, there is no room for secrecy or hiding. We have nothing to hide. We are not afraid of what we do or what we say. We work in the sun and in the light. Even so in our private lives let us make friends with the sun and work in the light and do nothing secretly. And if you do so, my dear you will grow up a child of the light, unafraid and serene and unruffled, whatever may happen. With all my love and good wishes.

Your loving father,
Jawaharlal Nehru

ସରଳଭାବେ ଉପଲ୍ବଧାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଟିଠି କେବଳ ଟିଠି ନ ରହି ବାପା-ଝିଅଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଭାବନାମ୍ବକ କାହାଣୀ ପାଲିତି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେହି ଟିଠି ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ଭଲେଖନ ଭାବୁଛି...

(୧)
ପ୍ରିୟର ଜାନିରା,
କେଉଁଟି ଠିକ ଓ କେଉଁଟି ଭୁଲ ତା'ର
ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବୋ ସହଜ ନୁହଁବେ ।
ତେବେ ଏଭଳି ଦ୍ୱାରା ସମୟରେ ମୁଁ
ଦୁମକୁ ଗୋଟିଏ କାମ କରିବାକୁ କହିବି ।
କେବେବି କୌଣସି କାମ କରିବାକୁ ଉପକାରିତାବିରାମ
କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ...
କେଉଁଟି ଠିକ ନୁହଁବେ । ଏହା ଦୁଇଟି

ତୁମ ପ୍ରିୟର ବାପା
ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ

ସୁଚନା

ଏଠାରେ ଫଟୋ ପ୍ରକାଶି
ପାଇବା ପାଇଁ କିଛି ଟଙ୍କା
ଦେବାକୁ ପଡ଼େନାହିଁ ।
ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ଫଟୋ
ହିଁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ।

ସ୍ରୀ

ସ୍ରୀ

ଏନ୍ଧରେକମେଣ୍ଟ

ପପୁ ନିଜର ଏନ୍ଧରେକମେଣ୍ଟ
ଭାଙ୍ଗିବା ପରେ ମନୋଜ ପପୁରୁ
ତୁ ଏନ୍ଧରେକମେଣ୍ଟ କାହିଁକି
ଭାଙ୍ଗିଲୁ ?

ପପୁ- ତା'ର ପରା ଆଜିଯାଏଁ
କେହି ବୟପ୍ରେଷ୍ଟ ହେଇନାହାନ୍ତି ।

ମନୋଜ- ଏଇଟା ତ ଭଲ କଥା ।

ପପୁ- ଭଲ ନା ଚୋପା । ଯିଏ
ଆଜିଯାଏଁ କାହାର ହେଇପାରିନ୍ତ,
ସିଏ ମୋର କେମିତି
ହେଇପାରିବ ?

ପ୍ରଶାସନ

ସ୍ବାମୀ ସ୍ବାକୁ ଫୋନ୍ କରି- ତମେ
ବହୁତ ଭଲ ।

ସ୍ବୀ- ଥ୍ୟାଙ୍କସା ।

ସ୍ବାମୀ- ତମେ ପୂରା ରାଜକୁମାରୀ
ପରି ମୁଦରା ।

ସ୍ବୀ- ଥାଙ୍କ ମୁଁ ସୋ ମର ଡିଯର ।
ହେଲେ ତମେ ଏବେ କୋଉଠି ଓ
କ'ଣ କରୁଛ ? ଆଜି କ'ଣ ମୋତେ
ଏତେ ପ୍ରଶାସନ କରୁଛ ?

ସ୍ବାମୀ- ଅପିସ୍ତରେ ଅଛି । ଆଉ
ଚିକେ ପ୍ରି ଥୁଲା । ଭାବିଲି ତମ ସହିତ
ଚିକେ ଥରା ମଜା କରି ଗାଇମ
ପାସ କରିବି ।

ଭାଗ୍ୟ

ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟରୁ ତୁ ଏଇ ଗଣିତ
କରିପାରୁନ୍ତା ଗଧ କୋଉଠିକାର ।

ମୁଁ ତୋ ବୟସର ହେଇଥିବାବେଳେ
ଯାରୁ କେତେ କଷ୍ଟ ଗଣିତ ସମାଧାନ
କରିଦେଇପାରୁଥିଲି ।

ମଧ୍ୟ- ସାର, ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ
ଓ ବୁଝିଆ । ଶିକ୍ଷକ ପଡ଼ାଉଥିଲେ
ବୋଧେ । ହେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ
ଭାଗ୍ୟରେ କ'ଣ ସେମିଆ । ଶିକ୍ଷକ
ଛୁଟି ।

ଚର୍ଷାରେ ଭ୍ରମଣ ଚେରାପୁଣି

ମେ ମାହର ଜଣ୍ଠ ଖାସି ହିଲ୍ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପ୍ଲାନ୍ ହେଉଛି ଚେରାପୁଣି। ଏହା ପ୍ଲାନ୍ଟିଯା ଅଞ୍ଚଳରେ ବୋହରା ନାମରେ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ । ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ବର୍ଷା ହେଉଥିବାର ଭିନ୍ନ ଏକ ରେକର୍ଡ ବି ଏହି ପ୍ଲାନ୍ ନାହିଁରେ ରହିଛି । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ପ୍ଲାନ୍ଟିଯା ଅନେକ ପୃଥିବୀର ଏକ ଆତ୍ମପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ଲାନ୍ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ଗଣନା କରିଥାଏଇ । ପ୍ରାକୃତିକ ବୈଭବରେ ଭରା ଚେରାପୁଣିରେ କେବଳ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ବର୍ଷା ହୁଏ ତାହା ମୁହଁସେଁ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ ପାଇଁ ବି ଏଠାରେ ରହିଛି ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମୂଳିଳା । ଖାସ ସେଥିପାଇଁ ଏଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କର ବେଶ ଭିଡ଼ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

କେବେ ଯିବେ

ଚେରାପୁଣିର ଜଳବାୟୁ ବର୍ଷାଗାର ବେଶ ମନୋରମ ରହିଥାଏ । ତେବେ ପ୍ଲାନ୍ଟିଯା ପାଣିପାଗ ସୁଚନାକେନ୍ଦ୍ର ମତାନ୍ତ୍ରାୟୀ, ଏଠାକୁ ବୁଲିଯିବା ପାଇଁ ଶାତଦିନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଫେରିଯାରା ହେଉଛି ସବୁରୁ ଭଲ ସମୟ । କାରଣ ଏହି ସମୟରେ ଏଠାକାର ପାଣିପାଗ ବୁଲାବୁଲି କରିବାକୁ ବେଶ ଅନୁକୂଳ ରହିଥାଏ । ତା'ଛତା ନୂଆ ନୂଆ ଖାରା ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ବି ଏଠାକୁ ବୁଲି ଯାଇଛେବ । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷଦିନେ ଏଠାରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେଉଥିବାରୁ ସେହି ସମୟରେ ଗଲେ ବୁଲିବାକୁ ଚିକେ ଅସୁରିଧା ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବର୍ଷାରେ ଭିଜିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ଷଦିନ ବେଶ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

କେହିଟି ଯିବେ

ମୁଆହାଗ ଏଯାରପୋର୍ଟ ହେଉଛି ଚେରାପୁଣିର ନିକଟତମ ତଥା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ବିମାନବନ୍ଦର । ତେବେ ଏହି ଏଯାରପୋର୍ଟଟି ଦେଶର ବହୁ ପ୍ରମୁଖ ସହର ଯେମିତିକି: ଦିଲ୍ଲୀ, କୋଲିକାତା, ମୁୟାଳ ଅନ୍ତି ପ୍ଲାନ୍ ସହ ସିଧାପଳିଖ ସଂଯୋଗ କରିଥାଏ । ତା'ଛତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହିଲେ ତ୍ରେନ୍ ତଥା ବସ୍ତ ଯୋଗେ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ସୁରିଧାରେ ଚେରାପୁଣି ପହଞ୍ଚାଇବାରେ ।

ପ୍ରାକୃତିକ ବୈଭବରେ ଭରା ଚେରାପୁଣି ମୋଘାଲ୍ୟର ଏମିତି ଏକ ପ୍ଲାନ୍, ଯେଉଁଠାରେ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ବର୍ଷା ହେଉଥିବାର ମାତ୍ରାରେ ବର୍ଷା ହେଉଥିବାର ନିଜିର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଖାସକରି ବର୍ଷାପ୍ରିୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ମନୋରମ ପ୍ଲାନ୍ କହିଲେ ଚଳେ... ।

କ'ଣ ଦେଖିବେ

ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ବର୍ଷା ହେଉଥିବା ପ୍ଲାନ୍ ଭାବେ ଖ୍ୟାତ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଚେରାପୁଣିରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ରହିଛି ଅନେକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମୂଳିଳା । ଯେମିତିକି:

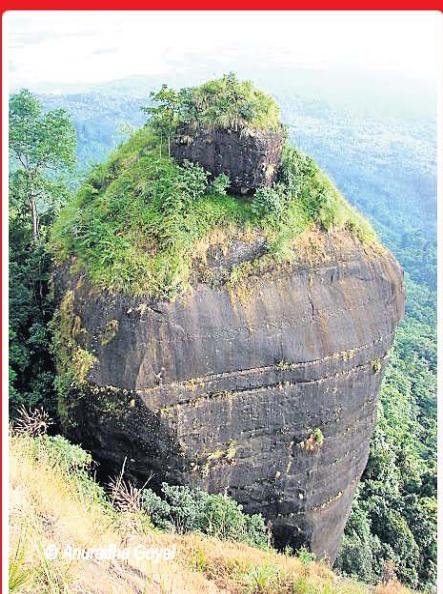
*ପାହାଡ଼ି ଇଲାକା: ଚେରାପୁଣିରେ ରହିଛି ଅନେକ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ପାହାଡ଼ ତଥା ଜଙ୍ଗଳୀ ପରିବେଶ । ଆକର୍ଷଣୀୟ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶରେ

ଭରା ଏହି ପ୍ଲାନ୍ଟିଯା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ଅନେକ ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ଫୁଲ ତଥା ବହୁ ବିରଳ ପଶୁପକ୍ଷିକାଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇପାରିବେ ।

*ନୋହକାଳିକାଇ ଝରଣା: ଚେରାପୁଣିରେ ଥିବା ଏହି ଝରଣା ନାମକରଣକୁ ନେଇ ରହିଛି ଏକ ଦୁଃଖଦ କାହାଣୀ । କୁଆଯାଏ, କାଳିକାଇ ନାମକ ଏକ ମହିଳା ବହୁ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଭୁଲବଶତଃ ନିଜ ଝିଅକୁ ମାରିଦେଇଥିଲେ

ଲୟ ବିଶିଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ତେବେ ସେ ଯାହା ବି ହେଉ, ବର୍ଷାର ପରିମାଣ ଏଠାରେ ଅଧିକ ହେଉଥିବାର ଏଠାକାର ଜଳବାୟୁ ବର୍ଷାଗାର ବେଶ ଆତ୍ମପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥାଏ । ଫଳରେ ଏଠାରେ ଖାରାଦିନେ ମଧ୍ୟ ସେତେ ବେଶି ଗରମ ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ ଖାରାଦିନେ କଟାଇବାକୁ ବହୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାକୁ ବୁଲିଆସିଥାଏଇ ।

ଏହି ପରେ ସେକଥା ଜଣାପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଆସି ଏହି ଝରଣାରେ ଆମ୍ବହନ୍ତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ଫଳରେ ସେହି ଦିନଠାରୁ ତାଙ୍କର ନାମ ନାମାବୁପାରେ ଏହି ଝରଣାର ନାମ ନୋହକାଳିକାଇ ରଖାଯାଇଥାଲା ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ।

*ସେତେନ୍ ସିଷ୍ଟର୍ ପଲ୍ଲୁ: ଏହା ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ଚେରାପୁଣିର ଅନ୍ୟତମ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମୂଳିଳା । ସମ୍ବ୍ରଦ୍ଧପରନଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧,୦୩୩ ପ୍ଲଟ ଉଚ୍ଚତାରେ ଥିବା ଏହି ଝରଣାରେ ସାତ ଧାର ହୋଇ ପାଣି ବେଶ ପ୍ରଖର ଗଢ଼ରେ ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ତଳକୁ ଖିଥାଏ ； ଯାହା ଦେଖିବାକୁ ବେଶ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ଲାନ୍ଟିଯା ଲୋକେ ଏହାକୁ ସେତେନ୍ ସିଷ୍ଟର୍ ପଲ୍ଲୁ ବୋଲି କଟିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

*ଗୁପ୍ତାର ସମ୍ବାର: କୁଆଯାଏ, ମୋଘାଲ୍ୟରେ କୁଆତେ ଶତାଧୂକ ଗୁପ୍ତାମାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଚେରାପୁଣିରେ ବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ଗୁପ୍ତା ଦେଖିବାକୁ ପାଇପାରିବେ । ତଳନଥରୁ କିଛି ଗୁପ୍ତା ଏମିତି ବିହିଷ୍ଟ, ଯାହା ପ୍ରାୟ ୧ କି.ମି.

କୁନି କୁନୁରର ବଡ଼ କମାଳ

କୋଣୋ ଏକ କୁନି କୁନୁର । କଳାରଙ୍ଗର ଏଇ କୁନୁରଟି ଅଧା ପାପିଲନ, ଚାରିଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ ଜ୍ୟାକ୍ ରଶେଲ୍ ଚେରିଏର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଚାରିଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ ଚିହ୍ନାହୁଆ ପ୍ରଜାତିର । ଏକ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରଜାତିର ଏହି କୁନୁରଟି ବେଶ୍ ଛୋଟ, ହେଲେ ନିଜ ନାମକୁ ସେ ଗିନିଜ ଥ୍ରାଳ୍ଟ ରେକର୍ଡସରେ ସ୍ଥାନିତ କରିପାରିଛି । ୨୦୧୪, ଡିସେମ୍ବର ୨୨ ଚାରିଖ କାଲିପନ୍ଦିଆର ଚର୍ଚିନ ସ୍ପୋର୍ଟସ୍ ପାର୍କରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପଛ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ରେ

ଉପରକୁ ଚେକି, ଆଗ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ରେ ଦୌଡ଼ି ୫ ମିଟର ଦୂରତାକୁ ୫.୩୩ ସେକେଣ୍ଟରେ ଅତିକ୍ରମ କରି ସେ ରେବନ୍ତ କରିଛି । ଆଉ ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି ସବୁରୁ କମ୍ ସମୟରେ ଆଗ ଗୋଡ଼ରେ ୫ ମିଟର ଦୂରତା ଅତିକ୍ରମ କରିଥୁବା କୁନୁରଭାବେ । କୋଣୋର ମାଲିକ ପାଷାରନାକ କହନ୍ତି, ‘କୋଣୋ ଛୋଟ ବେଳୁ ଆଗ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ରେ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ବୋଧହୁଏ ତା’ର ଛୋଟ ଶରାର ଲାଗି ସେ ଏତେ ଭଲ ଭାବେ ଏଭଳିଭାବେ ଦୌଡ଼ି ଚାଲିପାରେ ।’

କାର୍ତ୍ତୁନ କର୍ମର

ମୋ ଚପଳ ଛିଣ୍ଡି ଗଲାଣି ,ଆଜି
ଯେମିତି ହେଉ ଆଣିବ ।

ମୋର ଗୋଟିଏ ଜାଗାକୁ ଯାଇ ଭାଷଣ ଦେବାର
ଅଛି,ମୋ ସହିତ ଚାଲ । ଯେତିକି ଜୋଡ଼ା ଚପଳ
ମିଲିବ ତାକୁ ପିନ୍ଧିଲେ ଜୀବନ ସରିଯାଇଥିବ ।

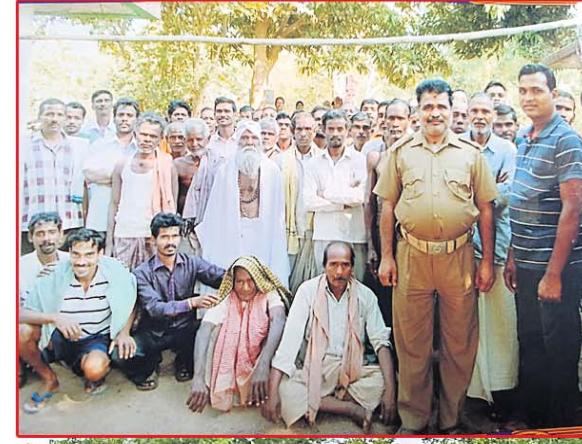

କେଣଳୀଶ୍ୱର

ଦିତ୍ୟାନ୍ତ

ବ୍ୟାପକ ହିଁ ଜୀବନ । ହେଲେ ଦିନକୁ ଦିନ ଜଙ୍ଗଳରୁ ବହୁଳମାତ୍ରାରେ ଗଛ କଟା
ଦେଇ ହେବା ଯୋଗୁ ଜଙ୍ଗଳ କ୍ଷୟ ହେଉଛି । ଏଥିଯୋଗୁ ପ୍ରକଟି ତା'ର ଭାରାସମ୍ମ୍ୟ
ହେବାକିବାକୁ ବସିଲାଣି । ଏମଟିକି ପରିବେଶ ସନ୍ତୁଳନରେ ବାଧା ଦି ଉପୁଞ୍ଜିଲାଣି ।
ଏମିତି ପରିଚ୍ଛିତରେ କେତେକ ଗାଁର ଲୋକମାନେ ଜଙ୍ଗଳ ବଞ୍ଚାଇବାର ପ୍ରୟାସ ଜାରି
ରଖାଯନ୍ତି ।

ଖୋର୍ଦ୍ଧ ଜିଲ୍ଲାର ଖୋର୍ଦ୍ଧ ବନନ୍ଧୁ ଅଧୀନ ବୋଲଗଡ଼ କୁଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆରିକମା ଗ୍ରାମଟିକ କୋଶଳାଶୁଣୀ ଜଙ୍ଗଳ । ପ୍ରାୟ ଏରିଆ—୯୩୦୭.୪୮ ଟିଟିମିଲରୁ ଅଧିକ । ମାଣିବବନ୍ଦ, ଅଚକ ଜଙ୍ଗଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆରିକମା ଜଙ୍ଗଳ ରହିଛି । ଏହି ଜଙ୍ଗଳ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶାଳ ଗାଁ ଭାବେ— ଆରିକମା, ଭବାନୀପୁର, ଶକ୍ରପୁର, କାନ୍ଦୁଆପଡ଼ା, ୧୬୩ାପଳ୍ଳୀ ଓ କୋଟେଇଙ୍ଗା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଜଙ୍ଗଳ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଜଙ୍ଗଳ ସୁରକ୍ଷାସମିତିର ସଭାପତି ବଂଶୀଧର ପଣ୍ଡା କୁହନ୍ତି, ଜଙ୍ଗଳ ସୁରକ୍ଷାକାରୀ ବନ୍ଧୁମାନେ ହାତରେ ଠେଙ୍ଗା, କାନ୍ଦୁରେ ହତିଆର ଧରି ଜଙ୍ଗଳର ସୁରକ୍ଷା କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଜଣେ କି ଦୁଇଜଣ ହୁନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ୭/୫୭ ଗାଁର ବନ୍ଧାବନୀ ଜଙ୍ଗଳ ସମିତିର ସଦସ୍ୟମାନେ । ଜଙ୍ଗଳର ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବହାର ଲାଗି ଗାଁର ଲୋକେ ଠେଙ୍ଗାପାଳି ଅନୁସାୟୀ କ୍ରମାବୟରେ ପ୍ରତିଦିନ ୧ ଜଣ ଲେଖାର୍ଥ ସୁର୍ଯ୍ୟାବୟରୁ ସୁର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଙ୍ଗଳରେ ପହରା ଦେଇଆସୁଛନ୍ତି । ରାତିରେ ମଧ୍ୟ ଜଗାରକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କାହାରି ପାଳିରେ ପ୍ରତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ତେବେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ମ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ବିଚାର ଅନୁସାରେ ୪୦ଙ୍କା ଆବାୟ କରାଯାଏ । ଜଗୁଆଳିମାନଙ୍କ ରହଣ ନିମିତ୍ତେ ୪ଟି ଆବାସମ୍ଭାଳ, ପିଇବାପାଣି ପାଇଁ କୁଅ ଓ ସାଧାରଣ ଯାତ୍ରାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶ୍ଵାମାଗାରକୁ ଗ୍ରାମବାସୀ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଳକିମିଟି ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥୋଗାନ ଜଙ୍ଗଳ ରକ୍ଷା ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା । ଏହି ଜଙ୍ଗଳରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗଛଳତା ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷକରି ପ୍ରାୟ ୯୦ପ୍ରତିଶତ ଶାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଛ ଭାବେ ପିଆଶାଳ, ଅସନ, ବାହାଡ଼ା, ମହୁଳ, କୁରୁମ, ଶାଗୁଆନ, କେମୁ, ଖୁଆମ, ବାନ୍ଦା, କଷାକେତ୍ତୁ, କୋଟିଲା, ତେବୁଳି, ଆୟ, ପରଶ, ଜାମୁକୋଳି, ବରକୋଳି, ବେଲ, ହରିଡ଼ା, ବାହାଡ଼ା, ଆଳା, ନିମ୍ନ ଆନାମ ପ୍ରକାର ବୃକ୍ଷଳତା ରହିଛି । ସେହିପରି ଏହି ଜଙ୍ଗଳରେ ବାସକରୁଥିବା ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏଠାରେ ଅନେକ ସମୟରେ— ବାରହା, ଝିଙ୍କ, ମଧୁର, ଗାଡ଼ଭାଲୁ, କୁତ୍ରା, ବଶକୁତ୍ରା, ଅଞ୍ଜଗର, ନେଉଳ, ୧୦କୁଆ, ଶିଆଳ ଆଦି ଜୀବଜନ୍ମ ଚଳପତଳ କରୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁମିଳେ । ଜଙ୍ଗଳ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗୁ ଏହି ଜଙ୍ଗଳ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଜୀବଜନ୍ମ ଆବାଧରେ ଚରାବୁଲା କରିପାରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଏହି ଜଙ୍ଗଳକୁ ୧୯୭୫ମୟିହାରୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା କରୁଥିବା ପ୍ରାୟ ୧୪୧ଟି ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଆରିକମା, ଶଙ୍କରପୁର, ଭବାନୀପୁର ବାସିଦା ପ୍ରମୁଖ ଅଛନ୍ତି । ଆଖାପାଖ ଯୁଗାନ୍ତ ଗ୍ରାମର ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ ଆର୍ଥିକ

ଶୁଧାର ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲକ୍ଷତ ମହୁଳ, ଖାଡ଼ୁ ଶାଳପୂଲ, ଖକ୍କୁରି ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି । ବନସ୍ରୁଗରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସରକାରାସ୍ତ୍ରରେ ୯୦୦୭ରେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଜଙ୍ଗଲ ସ୍ରୁଗରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଜଙ୍ଗଲ ସମିତି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ୧୦ଜଣିଆ ପରିଚାଳନା ପରିଷଦ୍ ଦ୍ୱାରା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥାଏ । ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରଦାପ କୁମାର ପଚନାୟକ କୁହାନ୍ତି, ଏହି ଜଙ୍ଗଲ ସ୍ରୁଗରକ୍ଷାର ୫୦ବର୍ଷ ପୂର୍ବ ଉପଲକ୍ଷେ ୧୦୧୪ରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧ ଜିଲ୍ଲାପାଇଁ, ଡିଏପ୍ଓ, ରେଞ୍ଜର ଏବଂ ଛୁନାୟ ଜନସାଧାରଣ ପରିବେଶବିଦ୍ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲ ସ୍ରୁଗରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏଠାରେ ୨୧ଜଣଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ମା କୋଶଳାଶ୍ରୀଙ୍କ ପାଠ ରଖିଛି । ଉଚ୍ଚ ପାଠକୁ ଏକ ଜଳେ କୁହିଜଳ କେନ୍ଦ୍ରଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ୧୦୧୪ମସିହାରେ ବିକ୍ରୁ ପଚନାୟକ ପୂର୍ବର୍କାର, ୧୦୧୭ରେ ପ୍ରକୃତିମିତ୍ର ପୂର୍ବର୍କାର ମିଳିଛି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜଙ୍ଗଲ ପୂର୍ବର୍କାରସମିତି ତରଫରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧କୁ ଧରିତ୍ରୀ ଦିବସ, ଜୁନ ୪ ପରିବେଶ ଦିବସ, ଜୁଲାଇ ୧ରୁ ୭ ବନମହୋସବ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ପଡ଼ିଆଜାଗାରେ ନୂଆ ଚାରା ଲଗାଯାଏ । ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆଢ଼ିବକ୍ଷ କରାଯାଇଥାଏ । ଅଥ୍ୟୋଗୁ ଜଙ୍ଗଲ ନିଆଁ ଆୟର ହୋଇପାରୁଛି । କୋଷାଧକ ରାମତନ୍ତ ପ୍ରତାପବିହୁ କୁହାନ୍ତ-ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଉଦୟମରେ ଲୁପ୍ତପ୍ରାୟ ଜଙ୍ଗଲର ସ୍ରୁଗରକ୍ଷା ହୋଇପାରୁଛି । କିନ୍ତୁ ଜୀବଜକ୍ତୁଙ୍କ ପାଇଁ ପିଲବାପାରିର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ସେମାନେ ରାତ୍ରି ଉପରକୁ ପାଣିପିଲବା ସନ୍ଧାନରେ ଚାଲିଆସୁଥା ବେଳେ ବିପଦର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଜଳାଶ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ତେବେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଉଦୟମରେ ଏହି ସର୍ବଜିମା ପରିବେଶ ସ୍ଥିତି ହୋଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ବିନରାତି ଜଙ୍ଗଲ ଜଗିବାରୁ ଚିନ୍ତା କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏଠାକୁ ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ, ପରିବେଶବିଦ୍ ଓ ପର୍ଯ୍ୟକମାନୀ ଆସିଥାନ୍ତି ।

ଥୋମଣି ପାଇଁ ଗହଣା

ନାରୀର ଶୃଙ୍ଗାରରେ ଗହଣାର ସ୍ଥାନ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର। ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚ ପାଇଁ ଗହଣା ରହିଛି। ହେଲେ ଥୋମଣି ପାଇଁ କୌଣସି ଗହଣା ନ ଥିଲା। ନିକଟରେ ଜମାନାର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମାଯଲ ବର୍ଲିନ ତିଆରି କରିଛି ଥୋମଣା ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଗହଣା; ଯାହାର ନାଁ ହେଉଛି ‘ମୁଣ୍ଡଷ୍ଟଳ’। ଏହାକୁ ପିନ୍ଫିବା ପାଇଁ ଥୋମଣିରେ ପିଯର୍ଟ୍ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ। ତଳ ୩୦ରେ ଏହାକୁ ଧାରଣ କରାଯାଏ। ଏଥୁରେ ହୁକ୍ ଭଲି ଥାଏ ଯାହାକୁ ତଳ ୩୦ରେ ଲଗେଇ ଦିଆଯାଏ। ତଳ ୩୦ରେ ଲଗାଗଲେ ବି ଏହା ବେଶ ଆରାମରେ ପିନ୍ଟ ହୁଏ। ୩୦କୁ କଷ୍ଟ ହୁଏନା। କାରଣ ଏହା ବେଶ ହାଲକା। ଏମଟି କି ଖାଇବାବେଳେ ଅସୁବିଧା ହୋଇ ନ ଥାଏ। କଥା କହିବାରେ ବି ସମସ୍ୟା ହୁଏନା। ଦାତକୁ କ୍ଷତି ମଧ୍ୟ ପହଞ୍ଚାଏନା। ଏହା କଳା, ସୁନେଲି ଓ ସିଲ୍ଡର ପରି ଡିମୋରି ରଙ୍ଗରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଛି। ଏହାକୁ ପିନ୍ଫିଲେ ଆପଣ ବେଶ ସ୍ଥାନିକିଶ ଲାଗିବେ। ହୋଇ ମୁଣ୍ଡଷ୍ଟଳର ମୂଲ୍ୟ ୨୫ ଟଳାର ହୋଇଥିବାବେଳେ ବଡ଼ ମୁଣ୍ଡଷ୍ଟଳର ମୂଲ୍ୟ ୧୪୦ ଟଳାର ରହିଛି।

୭ ଜୁଲାଇ ୧୯୦୭ରେ ମେହିକୋର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ପ୍ରିତା କାହଲୋଙ୍କ ଜନ୍ମିଲା ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ମରର କ୍ଷାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିବା କାହଲୋ ମାତ୍ର ୪୭ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମୃଦ୍ୟବରଣ କରିଥିଲେ। ହେଲେ ଜଣେ କଳାକାରଙ୍କ କଳା କେବେ ମରି ନ ଥାଏ। ତା'ର କଳା ତାକୁ କାଳ କାଳ ପାଇଁ ଜୀବିତ କରି ରଖେ। ତେବେ ପ୍ରିତା ଯେ କେବେ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀଭାବେ ପରିଚିତ ହେବେ ତାହା ଭାବି ନ ଥିଲେ। ହୋଇବେଳେ ପୋଲିଓ ହେବା ଯୋଗୁ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୋଟ ଛୋଟ ଓ ସବୁ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ସେଥିପାଇଁ ସାଙ୍ଗମାନେ ତାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନରେ ହେଲେ ସେ ଏଥରୁ ଭୁକ୍ଷେପ

କରୁ ନ ଥିଲେ। ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାଙ୍କର ଥିଲା ତାଙ୍କର ହେବେ। ହେଲେ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସରେ ତାଙ୍କ ସହ ଏମଟି ଏକ ଅଘରଣ ଘଟିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଗିପଥ ବଦଳାଇ ଦେଲା। ସେ ଯାଉଥିବା ବସି ଏକ କାର ସହ ଦୁର୍ଘଟାଗ୍ରହ୍ୟ ହେଲା। ବସର ହାତରେଲ୍ ଅଣ୍ଟା ଭାଗରେ ପଶିଗଲା। ମେବୁନଷ୍ଟ ହାତ, କଳାର ବୋନ୍, ଏମଟି କି ପୋଲିଓଗ୍ରହ୍ୟ ଗୋଟ ମଧ୍ୟ ଭାଜିଗଲା। ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଚାଲିଲା। ଶୋଯରେ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ଜୀବନ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଦ୍ୱାତା ଭାବ ଆସିଯାଇଥିଲା। ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ ବାପା ଗୁରୁଲେମ୍ବୋ ଯେ କି ଜଣେ ଫଗୋଗ୍ରାଫର ଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ପେଣ୍ଟି କରିବାକୁ କହିଲେ।

ବାପଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ ହେଲେ ବିଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ

ପେଣ୍ଟିର ସବୁ ସରଞ୍ଜାମ ତାଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଦେଲେ। ପ୍ରିତା ଶ୍ୟାମ୍ଭାରେ ଥାଇ ପେଣ୍ଟି କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ। ଆଗରୁ ପେଣ୍ଟିରେ ତାଲିମ ନେଇ ନ ଥିଲେ ବି କରିଗାଲିଲେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ପେଣ୍ଟି। ଖାସକରି ସେ ସେଲୁ ପୋତ୍ରେ କରୁଥିଲେ; ଯେଉଁଥିରେ ସେ ନିଜର ବିତ୍ତ କରି ନିଜ ମନର ଭାବକୁ ଦର୍ଶାଉଥିଲେ। ଧାରେ ଧାରେ ପେଣ୍ଟି ଜରିଆରେ ତାଙ୍କର କ୍ଷାତି ବିଭାବକୁ ଲାଗିଲା। ତାଙ୍କ ପେଣ୍ଟିକୁ ପ୍ଯାରିସ ଅନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ କିଣିନେଇଥିଲା। ଆଉ ସେ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀର ମାନ୍ୟତା ପାଇଗଲେ। ତାଙ୍କ ପେଣ୍ଟିରେ ମେହିକେ ସଂସ୍କରିତ ଫେଲକ ବି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା।

୮ ଚର୍ଷିଟା ପାଗାଜିନ୍ ସମ୍ପାଦିକା

ବୟସରେ ସେ ପାଲଟିଛି ପୃଥିବୀର ସର୍ବକନିଷ୍ଠ ମାଗାଜିନ ସମ୍ପାଦିକା। ମାଗାଜିନର ନାମ ହେଉଛି ‘ଇର ଗଲ୍’। ରୋକ୍ରେନ ଏତେ କମ ବୟସରେ ଏତିଚାରିଆଳ କନସେୟ ତିଆରି କରିବା ସହ ମାର୍କେଟ ସର୍କ କରନ୍ତି ଏବଂ ମାତ୍ରକୁ ଥରେ ଏତିରେ ଲେଟର ଲେଖନ୍ତି। ଆଉ ପ୍ରିଣ୍ଟ ପୂର୍ବରୁ ମାଗାଜିନକୁ ରିଭ୍ୟୁ ବି କରନ୍ତି। ରୋକ୍ରେନ କହନ୍ତି, “ମୁଁ ସବୁବେଳେ ମୋ ବୟସତାରୁ ବଡ଼ କିଛି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି। ତା’ର ସହ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅଳଗା ହେବାର ଜଙ୍ଗା ଥିଲା। ତେଣୁ ଏତକି କିଛି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲି। ମୁଁ ଛୋଟ ପିଲା, ଏହି ମାଗାଜିନ ବି ଛୋପିଲାଙ୍କ ଉପରେ ଆଧାରିତ। ମୁଁ ଜାଣେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କ’ଣ ଭଲ ଲାଗେ। ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ’ଣ ଭଲ ଓ ସେମାନେ କ’ଣ ଜାଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି।” ରୋକ୍ରେନ ପାଠ୍ୟପାଠରେ ବେଶ ଭଲ। ତେଣୁ ସେ ଏହି କାମ ବେଶ ସୁଚାରୁ ରୁହନ୍ତେ ତୁଳାଇ ପାରୁଛନ୍ତି।

